URTEKO TXOSTENA

2019

CÁMARABILBAO

BIZKAIKO
MERKATARITZA
GANBERA

GAIAK

2019 URTEKO TXOSTENA

01.
orri. 3
Aurkezpena

02.
orri. 5
2019ko Balantze korporatiboa

03.
orri. 7
Gobernu Organuak

04.
orri. 19
Prestakuntza

05.
orri. 26
Administrazio Publikoen Harremanak Nazioartekotzea

06.
orri. 48
Enpresei Zerbitzuak

07.
orri. 52
Lehiakortasun Adimena eta Marketin

08.
orri. 55
Arlo Korporatiboa eta Harreman Instituzionalak

09.
orri. 74
Erradiografia Ekonomikoa Bizkaia 2019

AURKEZPENA 01.

"Cámarabilbaok herrialdea modernizatzeko eta hobetzeko lan egiten du"

José Ángel Corres Abásolo
Bilboko Ganberako presidentea

Erronka partekatuak

Aurten ere Ganberaren jarduerek helburutzat izan dute laguntza ematea Bizkaiko enpresei aurrera egin dezaten beren garapenean, gainditu ditzaten beren eguneroko erronkak, sakondu dezaten kudeaketa hobetzeko gaietan eta mantendu dezaten beren lehiakortasuna.

Ikuspuntu ekonomikotik, Euskadiko BPG-k % 2,2ko hazkundea izan zuen 2019a amaitzean. Hau da, 2018arekin alderatuta, Euskadiko BPG-ren hazkundea zortzi hamarren jaitsi da. Bide beretik, behera egin dute hala munduko ekonomiak eta euroguneak, nola AEBek eta EBk, zazpi hamarren lehenengo kasuan eta sei hamarren bigarrenean. 2020rako hazkunde-aurreikuspenak % 1,7 eta % 1,9 bitartekoak dira.

Halere, kontuan hartu behar da koronabirusaren inpaktua, ezusteko gaitz horrek produkzio-jarduera geldiarazi baitu, mundu osoko hornikuntza-katea eta kontsumoa distortsionatuz. Baina badaude osasun arloko krisi honen inpaktu negatiboa leundu dezaketen hainbat elementu, hala nola, berehalako jarraibideak aplikatzea, agintariek gardentasunez joka dezatela eta neurriak inplementa ditzatela pizgarri ekonomiko eta fiskalak emateko.

Hain zuzen, globalizazioak markatzen du gure ildo estrategikoetako bat: nazioartekotzea sustatzea eta merkatu berrietara irekitzea Bizkaiko hazkunderako funtsezkoa den kanpoko sektore batekin.

Cámarabilbao-ren jardueraren beste ardatzetako bat da enpresek eskatzen dituzten gaitasun eta trebeziei buruzko prestakuntza ematea eta, horrela, enplegagarritasuna hobetzea eta ekintzailetza sustatzea. Bestalde, eraldaketa digitalaren aldeko apustua egin da IKT tresnen, merkataritza elektronikoaren eta marketin digitalaren erabilpena bultzatzeko negozioetan.

Konpromisoa hartu dugu lankidetzan aritzeko Administrazio Publikoekin hazkunde sostengatua bultzatzea, produkzio-sarea dinamizatzea, eta aberastasuna eta enplegua sortzea helburu duten ekimen eta proiektu guztietan.

Bukatzeko, Ganberaren erronka nagusia da bere paper korporatiboa indartzea, enpresei zerbitzu onena ematea, gure gaitasunak, profesionaltasuna eta ezagutzak handitzeko aukera emango diguten proiektuak lortzea, nazioartekotze arloko ekintzak ugaritzea, berrikuntzaren eta teknologiaren aldeko apustua egitea, ETE eta autonomoen beharrei erantzutea, prestakuntza hobetzea eta langabezia murriztea. Bizkaiarentzat, gizartearentzat eta enpresentzat lan egiten dugu, eta, funtsean, gure herria modernizatu eta hobetzea dugu helburu.

BALANCE CORPORATIVO 2019

02.

Zerbitzu-bokazioa

Juan Carlos Landeta Basterretxea
Bilboko Ganberako Idazkari Nagusia - Zuzendaria

"Gure helburua enpresa baten kudeaketaren gauza guztiak betetzea da"

2019an Bilboko Ganberak bere babesa eman die Bizkaiko enpresei eta enpresari autonomoei, eta baita ere kudeaketa arloko gaitasun profesionalak hobetu nahi izan dituzten pertsona askori, zerbitzu-katalogo zabala eskaini delarik horretarako.

Nazioartekotzearen arloan, esportaziorako 10.000tik gora dokumentu egin dira, merkataritza-misioak antolatu dira Afrika, Latinoamerika, Asia, Ekialde Ertain eta Europako herrialdeetara, hainbat azokatan parte hartu da industria osagarriari eta azpikontratazioari laguntzeko, fabrikazioko aukera ugari erakarri dira eta elikadurako industria sustatu da hainbat ekitalditan. Era berean, herrialdeei buruzko mintegi eta tailerrak antolatu dira, aholkularitza teknikoa eskaini da atzerriko sustapenetarako, diagnostikoak egin dira potentzial esportatzailea eta merkatu dibertsifikaziorako potentziala ikertzeko, tutoretza eman zaie enpresei nazioartekotze-prozesuetarako, eta Global Training bekak kudeatu dira.

Txikizkako Merkataritzarentzako laguntzei dagokienez, erraztasunak eman ditugu merkataritza elektronikoa ezartzeko, saltokien gaikuntza digitala hobetuz Eus-Commerce programaren bitartez. Horrezaz gain, Berriz Enpresa (Enpresen transmisio-programa) bultzatu dugu merkataritza, ostalaritza eta ostatu sektoreetan, enpresa komertzialen nazioartekotze-misioak egin ditugu, merkataritzako berrikuntza diagnostikoak eta prestakuntza praktikoko mintegiak antolatu ditugu eta lehen urratsak eman ditugu Retail sektoreko Euskal Eskola berria sortzeko.

Bestalde, enpresa-sorkuntza ahalbidetu dugu Leihatila Bakarraren bitartez, pabilioien eta lurzoru industrialaren eskaintza zabaldu dugu negozioentzat Gislur zerbitzuari esker eta berrikuntzaren jarraipena egin dugu Barrixe behatokiaren bidez.

Famili enpresaren jarraipenari dagokionez, jarduera-ziklo zabal bat antolatu dugu (Famili Enpresaren Erakundearen urteko Topaketa) eta Euskadiko Famili Enpresaren ezaugarriei buruzko azterlana eguneratu dugu Europako testuinguruan.

Eusko Jaurlaritzarekin eta Bizkaiko Foru Aldundiarekin nahiz Bizkaiko beste erakunde batzuekin izandako lankidetza publiko-pribatuari esker garatu ahal izan ditugu ekimen eta programa horiek.

Gainera, bere ibilbideari eutsiz, CAMARABILBAOk bere prestakuntza-zerbitzuen katalogo zabalarekin jarraitu du: Hizkuntza Eskola, Marketin eta Enpresen Kudeaketako Gradua (CAMARABILBAO UNIVERSITY BUSINESS SCHOOL), Gradu-ondoko eskaintza aski kualifikatu bat, eta enpresaren kudeaketaren alderdi guztiak lantzen dituen Enpresarako Prestakuntza Iraunkorra.

Korporazioak Arbitraje Gortea ere eskaintzen die enpresei, hamarkada luzez funtzionamendu eredugarria izan ondoren prestigio handia lortu duen erakundea, badakigulako azkartasuna eta diskrezioa zein garrantzitsuak diren merkataritza arloko gatazkak konpontzerakoan.

Orri hauetan jasota dago CÁMARABILBAO osatzen duten pertsona guztien lana, hots, euren lanarekin Bizkaiko gizartearen garapena bultzatzen duten enpresa, Gobernu Organo eta lantalde profesional guztiena. Eskerrik asko.

GOBERNU ORGANUAK

03.

Exekutibo Batzordea

Presidentea: José Ángel Corres Abásolo
Presidenteorde Lehena: José Ignacio Zudaire Arana
Presidenteorde Bigarrena: Rafael Orbegozo Guzmán
Diruzaina: Carlos Gorria García-Peñuela
Kidea: Francisco Javier Allende Arias
Kidea: Begoña Ayarza Gaztelu
Kidea: Alejandro Beitia Aldamiz-Echebarria
Kidea: Pedro Campo Iglesias
Kidea: Serafín Loroño Bilbao
Kidea: Rafael de la Peña Bengoechea
Kidea: Tamara Yagüe Martínez
Kidea: José Antonio Yela Lizarralde
Idazkari Nagusia: Juan Carlos Landeta Basterretxea

Osoko Bilkura

	ENPRESA	KIDEA
MERKATARITZA ETA ZERBITZU ATALA	ARANZAZU	Alberto Gutiérrez Uriarte
	BIDAGIN	Luis Rodríguez Martín
	EL CORTE INGLÉS	Enrique Casado Montalbán
	EUGENIO SAYAS CASTRILLO	Eugenio Sayas Castrillo
	GUILLERMO DE LECEA GRAVALOS	Guillermo de Lecea Gravalos
	ISLA DE LOTO	Héctor Sánchez Zarraga
	JOSÉ RAMÓN MARTÍNEZ POYO	José Ramón Martínez Poyo
	MIL-TEK NORTE	Antonio Mª Monasterio Hernández
	MIREN ITXASO ZELAIA ZORRILLA	Miren Itxaso Zelaia Zorrilla
	RESTAURANTE LA ESCUELA	Alejandro Beitia Aldamiz-Echebarria
INDUSTRI ATALA	APYASA	Leire Arteta Ocerin
	BIOTERMIAK ZEBERIO 2009	José Miguel Ugarriza Echevarri
	CABLES Y ALAMBRES ESPECIALES	Santiago Babío Martínez de Osaba
	CEMENTOS LEMONA	Alberto Marín Sánchez
	CEMVI CATENA ELEVACIÓN MANUTENCIÓN VICINAY	Francisco de Borja Vicinay Pérez
	COIFURE MAEN-2 2005	Mª Feli Bilbao Fano
	GUIVISA	Rafael de la Peña Bengoechea
	IMPRENTA GARCINUÑO	Jon Iñaki Garcinuño Zabala
	INGUKON	Eva Mª Colino Vela
	INSTALACIONES ELÉCTRICAS SCORPIO	Begoña Bravo Hernando
	LOINTEK HEAVY INDUSTRIES	José Antonio Taramona Campo
	NEVADA FLORIDA BLANCA	José Ramírez Jiménez
	PIROTECNIA ASTONDOA	Izaskun Astondoa Sarria
	SIDENOR ACEROS ESPECIALES	Tomás Olano Uscola
	TECMAN FACILITY SERVICES	Jorge Gómez Díez
	TECUNI	Tamara Yagüe Martínez
	TORNILLERÍA LANDALUCE	Aitor Lago Moro

ZERBITZU ATALA

ENPRESA	KIDEA
AFIANZA SERVICIOS JURÍDICOS	María José Tato Mera
ALKORA EBS CORREDURÍA DE SEGUROS	Carlos Real de Asua Eulate
BOSLAN INGENIERÍA Y CONSULTORÍA	José Ignacio Villanueva Ortueta
CONSTRUCCIONES OLABARRI	Idoia Olabarri Pereda
ENTELGY IBAI	Joseba Inchaurraga Echebarria
GRUPO ACHA MOVILIDAD-LUJUA TXORIERRI, MUNGIALDEA	Francisco Javier Acha Goti
ITESA PRODUCCIONES	Begoña Ayarza Gaztelu
KUTXABANK	Xabier Solaeche Prieto
SUTXOIN	Joseba Edorta Echebarria Garate
TRANSPORTES DEL PUERTO DE SANTURTZI	Miguel Aguirre Arrarte

ITSASKETA ATALA

ENPRESA	KIDEA
ASTILLEROS DE MURUETA	Juan Arana Uriarte
FLOTANOR	Francisco Garaygordobil Amorrortu
GONZALO GARCÍA MIÑAUR ROTAECHE	Gonzalo García Miñaur Rotaeche

BORONDATEZKO EKARPEN HANDIENEKO ENPRESAK

ENPRESA	KIDEA
BAHÍA DE BIZKAIA GAS	Juan Andrés Díez de Ulzurrun Moreno
BBVA	Carlos Gorria García-Peñuela
BERGÉ Y COMPAÑÍA	Juan Aguirre Aguirrezabal
BILBAO BIZKAIA KUTXA FUNDACIÓN BANCARIA	Roberto Zarate Amigorena
COMPAÑÍA DE REMOLCADORES IBAIZABAL	Alejandro Aznar Sáinz
CONSIGNACIONES TORO Y BETOLAZA	Gerardo Toro Arrúe
EROSKI	José Antonio Yela Lizarralde
EUSKALTEL	Francisco Javier Allende Arias
GRUPO CORPORATIVO GFI NORTE	José Ángel Corres Abásolo
IBERDROLA	Rafael Orbegozo Guzmán
INGENIERÍA Y TÉCNICAS DE MONTAJE LOINTEK	Serafín Loroño Bilbao
PETRÓLEOS DEL NORTE	José Ignacio Zudaire Arana

BECen 15. urteurrena - 2019-10-1

Familia Enpresen Foroaren Topaketa / 2019-12-4

Arlo Sozioekonomikoa Euskararen Biziberritzean / 2019-11-14

Bilboko kontsul berrien aldarrikapena / 2019-6-21

Agenda 2030i buruzko jardunaldia / 2019-10-15

ASCRI Biltzarra / 2019-4-26

Euskadiren turismo lehiakortasuna erreferente gisa Turismo Astea / 2019-7-10

Cámarabilbao-IBMen jardunaldia 'Bezeroaren esperientziak mundu digital batean' / 2019-2-21

Euskal Merkataritzaren XXI. Topaketa / 2019-6-6

Ganberako Ostiralak, Iñaki López Gandasegui, Aernnovako presidentea / 2019-3-29

Ganberako Ostiralak, Pedro García, Anescoko idazkari nagusia / 2019-2-15

Iván JanTarek, Txekiar Errepublikako enbaxadorearen bisita / 2019-2-1

Hong-jo Chun, Hego Koreako enbaxadorekin topaketa / 2019-11-26

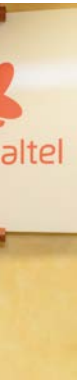

CEBEK BIZKAIKO PATRONALAK PROPOSATUTA AUKERATUTAKO KIDEAK

- Javier Aguirregabiria González de Echavarri
- Pedro Campo Iglesias
- Julián Gómez Huerta
- Covadonga Herrero Sedano
- Nuria Lekue Saratxo
- José Luis López Gil
- Gema Martínez Mendoza
- Carolina Pérez Toledo

KIDE AHOLKULARIAK

- José Ramón Alcorta Aranguren
- Luis Ramón Arrieta Durana
- Ricardo Barkala Zumelzu
- María Cortina Aurrecoechea
- Julia Diéguez Pérez
- Cristina Echeverria Ochoa
- Antonio Garamendi Lecanda
- Miguel Ángel García Montoya
- Joseba Gondra Lodosa
- Mikel Huizi Leiza
- Xabier Irusta Sáinz
- Eladio Orive Fernández
- Juan Mª Sáenz de Buruaga Renobales
- Pedro Sáinz Santos
- Hubert von Heeren

Ordezkaritza beste erakundeetan

	ERAKUNDEAK	ORDEZKARIAK
BILBOKO GANBERAKO SOZIETATEAK ETA ERAKUNDEAK	BILBAO GANBERA GESTIÓN	Comité Ejecutivo
	SOCIEDAD PARA LA PROMOCIÓN DEL AEROPUERTO DE BILBAO (BGG)	José Ángel Corres Abásolo Gonzalo García-Miñaur Rotaeche Juan Carlos Landeta Basterretxea
	CORTE DE ARBITRAJE DE LA CÁMARA DE BILBAO Consejo Superior Arbitral	José Ángel Corres Abásolo Patxi Acha Goti Joseba Edorta Echebarria Garate Idoia Olabarri Pereda Jorge Gómez Díez Pedro Campo Iglesias Eva Mª Colino Vela María Tato Mera Mª Victoria Lázaro Ortega
	Comité Permanente	Patxi Acha Goti Idoia Olabarri Pereda Joseba Edorta Echebarria Garate Jorge Gómez Díez Mª Victoria Lázaro Ortega
	COMITÉ DE COMPLIANCE	Francisco Javier Allende Arias María Tato Mera Mª Victoria Lázaro Ortega
SOZIETATE PARTAIDETUAK	BILBAO EXHIBITION CENTRE	José Ignacio Zudaire Arana Joseba Inchaurraga Echebarria
	HUBPYME	Juan Carlos Landeta Basterretxea
	CAMERFIRMA	Juan Carlos Landeta Basterretxea
	DEPÓSITO FRANCO DE BILBAO Consorcio en Pleno	Gonzalo García Miñaur-Rotaeche Tomás Olano Uscola
	Comité Ejecutivo	Gonzalo García Miñaur Rotaeche
	FUNDACIÓN EUSKOIKER	José Ángel Corres Abásolo
	METAPOSTA	Juan Carlos Landeta Basterretxea
	MUSEO MARÍTIMO RÍA DE BILBAO	Rafael Orbegozo Guzmán
	SOCIEDAD PROMOCIÓN VILLAFRÍA	José Ángel Corres Abásolo
	PUERTO SECO (sin actividad)	Juan Carlos Landeta Basterretxea

Ordezkaritza beste erakundeetan

ORDEZKARITZA DUTEN ERAKUNDEAK

ERAKUNDEAK	ORDEZKARIAK
AUTORIDAD PORTUARIA DE BILBAO	Juan Andrés Díez de Ulzurrun Moreno Gerardo Toro Arrue
APARKABISA	Miguel Aguirre Arrarte
BILBAO 700	Idoia Olabarri Pereda
BILBAO CONVENTION BUREAU	Mª Paz Irastorza Egusquiza
BILBAO DENDAK	Mª Paz Irastorza Egusquiza
COMISIÓN CONSULTIVA DE COMERCIO DEL PAÍS VASCO	Mª Paz Irastorza Egusquiza
COMISIÓN CONSULTIVA DE CONSUMO DE EUSKADI	Mª Paz Irastorza Egusquiza
CONSEJO CÍVICO DE LA VILLA DE BILBAO	Mikel Arieta-araunabeña Bustinza
CONSEJO ECONÓMICO Y SOCIAL VASCO	Eusko Ganberak - Cámaras Vascas Izaskun Astondoa Sarria José Miguel Ugarriza Echevarri
CONSORCIO VASCO DE INTERNACIONALIZACIÓN	José Ángel Corres Abásolo Juan Carlos Landeta Basterretxea
ELKARGI, SGR	Alberto Marín Sánchez
ESCUELA SUPERIOR DE HOSTELERÍA DE BILBAO	José Ángel Corres Abásolo Juan Carlos Landeta Basterretxea
EUSKALIT	Juan Carlos Landeta Basterretxea Iñigo Lamana Trincado
FORO MARÍTIMO VASCO	Juan Arana Uriarte
INNOBASQUE	Presidente de Eusko Ganberak - Cámaras Vascas
JUNTA ARBITRAL DE TRANSPORTE DEL PAÍS VASCO	Miguel Aguirre Arrarte
JUNTAS ARBITRALES DE CONSUMO	Pedro Campo Iglesias Julián Gómez Huerta Mª Paz Irastorza Egusquiza
JUNTA TERRITORIAL DE EXPROPIACIÓN FORZOSA DE BIZKAIA	Joseba Edorta Echebarria Garate
MESA DE TURISMO DEL PAÍS VASCO	Eusko Ganberak - Cámara de Álava
SOCIEDAD PARA LA TRANSFORMACIÓN COMPETITIVA, SPRI	Presidente de Eusko Ganberak - Cámaras Vascas
UNIPORT BILBAO	Juan Carlos Landeta Basterretxea

Osoko Bilkuraren Aholkularitza Batzordeak

MERKATARITZA, OSTALARITZA ETA IRUDI PERTSONALAREN KONTSULTARAKO BATZORDEA

Presidentea: José Antonio Yela Lizarralde

Idazkaria: Mª Paz Irastorza Egusquiza

Pedro Campo Iglesias
Julián Gómez Huerta
Alberto Gutiérrez Uriarte
Luis Rodríguez Martín
Mª Feli Bilbao Fano
Enrique Casado Montalbán
Héctor Sánchez Zarraga
Julia Diéguez Pérez
José Ramón Martínez Poyo
Miren Itxaso Zelaia Zorrilla

FAMILIA-ENPRESARAKO BATZORDEA

Presidentea: Alejandro Beitia Aldamiz-Echebarria

Idazkaria: Luis Siles Ojeda

Juan Arana Uriarte
Leire Arteta Ocerin
Izaskun Astondoa Sarria
Julián Gómez Díez
Nuria Lekue Saratxo
Antonio Monasterio Hernández
Idoia Olabarri Pereda
Luis Rodríguez Martín
Pedro Sáinz Santos
Gerardo Toro Arrúe
Francisco de Borja Vicinay Pérez

ERALDAKETA DIGITALERAKO BATZORDEA

Presidentea: Rafael Orbegozo Guzmán

Idazkaria: Juan Carlos Landeta Basterretxea

Mikel Arieta-araunabeña Bustinza
Yago Barandiaran
Jon Barrena
José Ramón Castro
Covadonga Herrero Sedano
Galo Oleaga Alday
Jokin Ruiz Postigo
Amaia Sánchez
Beatriz Santo Tomás
Xabier Solaeche Prieto
Iñaki Villanueva Ortueta
José Antonio Yela Lizarralde

BERDINTASUNERAKO BATZORDEA

Presidentea: Begoña Ayarza Gaztelu

Idazkaria: Mª Victoria Lázaro Ortega

Juan Arana Uriarte
Mikel Arieta-araunabeña Bustinza
Izaskun Astondoa Sarria
Mª Begoña Bravo Hernando
Julia Diéguez Pérez
Covadonga Herrero Sedano
Juan Carlos Landeta Basterretxea
Gema Martínez Mendoza
Antonio Mª Monasterio Hernández
Rafael Orbegozo Guzmán
Carolina Pérez Toledo
María José Tato Mera
Tamara Yagüe Martínez

BILBOKO KONTSULAK

Priorea: José Ángel Corres Abásolo
Joaquín Almunia Amann
Juan Manuel Arana Arechabala
Vicente Mª del Arenal Otero
Ibon Areso Mendiguren
José Mª Arriola Arana
Miren Arzalluz Loroño
Alejandro Aznar Sainz
Jon Imanol Azua Mendia
José Ignacio Berroeta Echevarria
Alex Cruz de Llano
Ricardo Díez Hochleitner
Ignacio Mª Echeberria Monteberria
Mario Fernández Pelaz
Antonio Garamendi Lecanda
José Antonio Garrido Martínez
Frank O. Gehry
Xabier de Irala Estévez
Eneko Landaburu Illarramendi
José Ignacio López de Arriortua
Selma de Lotbinière Huxley
Paloma O`Shea Artiñano
José Miguel de la Rica Basagoiti
Ignacio Sánchez Galán
Jorge Sendagorta Gomendio
Miguel de Unzueta Uzcanga
Pedro Luis Uriarte Santamaría
Juan Ignacio Vidarte Fernández
Emilio de Ybarra y Churruca
Miguel Zugaza Miranda

'La primera vuelta al mundo' liburuaren aurkezpena / 2019-5-30

Burgos 2021 Erakusketaren aurkezpena / 2019-12-16

Ganberako Ostiralak, Andrés Urrutia, Euskaltzaindiako presidentea / 2019-6-14

Ganberako Ostiralak, Félix Muñoz, Entelgy Innotecéko zuzendari nagusia / 2019-1-25

Ganberako Ostiralak, José Luis López Gil eta Juan Manuel Sinde / 2019-4-12

Ganberako Ostiralak, Enrique Saez, Fineco-ko kontseilari ordezkaria / 2019-11-22

Arbitraje Gortea

KONTSEILU GORENA

Presidentea: José Ángel Corres Abásolo	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Lehendakariordea: Diego Mª Granados Asensio	Colegio Notarial del País Vasco
Bokal: Francisco Javier Acha Goti	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Santiago Eraña Alegría	Instituto de Auditores-censores Jurados de Cuentas
Gemma Celdrán Canto	Colegio de Registradores de la Propiedad y Mercantiles del País Vasco
Gema Tomás Martínez	Facultad de Derecho de la Universidad de Deusto
Francisco Allende Arias	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Eva María Colino Vela	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Joseba Edorta Echebarria Garate	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Carlos Fuentenebro Zabala	Colegio de Abogados del Señorío de Bizkaia
Jorge Gómez Díez	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Idoia Olabarri Pereda	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
María José Tato Mera	Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao
Iñaki Ruiz Manzano	Colegio Vasco de Economistas
Luciano María Azpiazu Canivell	Colegio de Ingenieros Industriales de Bilbao
Matxalen Acasuso Atutxa	Colegio de Arquitectos Vasco Navarro
Idazkari: Mª Victoria Lázaro Ortega	

Arbitraje Gortearen Kontseili Gorena / 2019-6-13

ARBITRAI GORTEA

CORTE DE ARBITRAJE

KIDEAK

PRESIDENTEA

Vicente Del Arenal Otero
Colegio Notarial del País Vasco

LEHENDAKARIORDEAK

Francisco Javier Acha Goti
Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao

Cristina Górgolas Medel
Colegio de la Abogacía de Bizkaia

BOKAL

Joseba Edorta Echebarria Garate
Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao

Jorge Gómez Díez
Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao

Ramón Lasagabaster Tobalina
Colegio de la Abogacía de Bizkaia

Idoia Olabarri Pereda
Cámara de Comercio, Industria, Servicios y Navegación de Bilbao

Antonio Tena Núñez
Colegio de la Abogacía de Bizkaia

IDAZKARI

Mª Victoria Lázaro Ortega

PRESTAKUNTZA

04.

Enpresa - Prestakuntza

CÁMARABILBAOren jarduera, etengabe garatzen dena, gure inguruko erakundeetan lanean ari diren profesional aktiboei zuzenduta dago eta kudeaketan oinarritzen da, baina, hori bai, kudeaketa oso zentzu zabalean ulertuta. Jarduera horietako gehienak funtzio desberdinak dituzten erdi-mailako aginte karguei eta zuzendaritza-karguei zuzentzen zaizkie. Prestakuntza hori deialdi irekien bidez egiten da edo in company formatuan enpresa zehatz batentzat, berak ezarritako helburu eta zehaztapenen arabera.

Zerbitzu osagarri gisa, “Etengabeko prestakuntzarako kreditu kudeaketa” eskaintzen da Enplegurako Prestakuntzarako Estatuko Fundazioaren (FUNDAE) bitartez, enpresek finantzaketa jaso dezaten beren profesionalei prestakuntza emateko.

Eskainitako jardueren artean aipatzekoak dira Executive Education lerroa, ESIC Business&Marketing School erakundearekin batera garatu dena eta baita ere Mondragon Unibertsitatearekin lankidetzan eskainitako goi-mailako espezializazio-programak.

Cámarabilbao - Certinet akordioa / 2019-5-8

Nobedade berezi gisa, hauexek egin ziren 2019an: Big Data ikastaro espezializatua, Senior Management Program in Digital Sales eta Datuen Babeserako Delegatuaren Ikastaro Espezializatua.

Azken urtean, IKT gaitasunen prestakuntza eta akreditazio arloko CERTINET proiektuak Estatu osoan ezartzen jarraitu du, batik bat hezkuntza sektorean, neurri handi batean Microsoft enpresarekin lortutako aliantzaren laguntzarekin.

Eta, azkenik, lanean jarraitu dugu Araba eta Gipuzkoako Ganberekin, Eusko Jaurlaritzak sustatutako Global Training Bekak kudeatzeko eta horietarako prestakuntza emateko.

Gradu-ondokoa

Gradu-ondoko eskaintzaren bereizgarritasuna da etengabe egokitzen zaiola eskariari. 2018/2019 ikasturtean zortzi programa gauzatu dira; horietatik seik (besteak beste MBA Executive) "master" formatua izan dute (400 ikastordu baino gehiago) eta beste hirurek "goi-mailako programa" formula baliatu dute (iraupen txikiagoa).

Sei programa ESIC Business&Marketing School zentroarekin lortutako aliantzaren emaitza izan dira, besteak beste eta nobedade gisa, Marketin Zuzendaritzako Goi-mailako Programa, Salmenten Zuzendaritzako Goi-mailako Programako titulatuei soilik zuzentzen zaiena. Hala, bi tituluak lorturik, posible izan dute Marketin eta Kudeaketa Komertzialeko Masterreko (GESCO) titulua homologatzea.

Logistika Integraleko eta Erosketetako Executive Masterra lankidetzan garatzen da Mondragon Unibertsitatearekin, ICIL Fundazioarekin eta Espainiako Erosketa, Kontratazio eta Hornidura Profesionalen Elkartearekin (AERCE).

Azkenik, hor dugu baita ere Zerga Aholkularitzako Masterra, Administrazio Publikoetako edo aholkularitza arloko gure inguruko profesional talde bikain baten eskutik garatzen dena.

PROGRAMA

MBA-Executive Marketin Zuzendaritzako eta Merkataritza Kudeaketako Masterra – GESCO Finantzetako Zuzendaritza Masterra - MDF Nazioarteko Merkataritzako Zuzendaritza Masterra - MDCI Salmenta Zuzendaritzako Goi-mailako Programa – PSDV Marketin Zuzendaritzako Goi-mailako Programa - PSDM	ESIC Business & Marketing School-ekin lankidetzan
Logistika Integraleko eta Erosketetako Executive Masterra	Mondragon Unibertsitatearekin, ICIL Fundazioarekin eta AERCErekin lankidetzan
Zerga Aholkularitzako Masterra - MAF	

Cámarabilbao-ESIC graduondokoak 2019-2020 ikastaroa / 2019-11-9

Digital Business Summit / 2019-6-4

Cámarabilbao-ESIC Graduondoko tituluak ematea / 2019-3-22

Digital Business Summit / 2019-6-4

Hizkuntza Eskola

Merkataritza Ganberako Hizkuntza Eskola erreferente bihurtu da bere irakaskuntzak ospea eta izen ona duelako eta eskaintza zabala duelako, bai hizkuntzetan, bai modalitateetan (urteroko zein hiruhileroko ikastaroak edo udako ikastaro trinkoak) eta bai maila eta ordutegietan.

Bestalde, “in company” prestakuntza-formatuari esker, profesionalek bere antolakundean bertan jasotzen dute prestakuntza.

Era berean eta osagarri gisa, Atzerriko Ikastaroak eskaintzen jarraitu dugu hala taldean (bereziki gazteentzat) nola indibidualki (egokiagoak publiko profesionalarentzat) Irlandan, Britainia Handian, Estatu Batuetan, Maltan, Frantzian eta Alemanian.

Nabarmentzekoa da, halaber, Ganbera erakunde hauen zentro aztertzaile ofiziala dela: Cambridge ESOL (University of Cambridge), Goethe Institut edo Institutu Frantsesa. Hala, Cámarabilbao-ko ikasleek hizkuntzen ezagutzari buruzko nazioarteko ziurtagiri ezagunenak eskuratu ditzakete.

Cámarabilbao University Business School

Cámarabilbao University Business Schoolek, Euskal Herriko Unibertsitateari atxikitako zentro ofiziala den aldetik, Enpresen Kudeaketa eta Marketineko Gradua eskaintzen du.

Gradu honek hainbat bereizgarri ditu: ikuspegi bikoitza (batetik, Enpresen Kudeaketari buruzko ikuspegi orokorra eta, bestetik, Marketinari buruzko ikuspegi espezialistagoa), atzerriko bi hizkuntza ikasketa programan sartu izana, orientazio guztiz praktikoa, enpresek eskatutako baloreak eta gaitasunak sustatzen dituen estiloa eta nazioarteko orientazio nabarmena.

2018an eguneratutako Ikasketa Planak bere baitan hartzen ditu derrigorrezkoak diren enpresa-praktikak, ikasleei beren lehen esperientzia profesionala izateko aukera ematen dietenak.

Eta aipatzekoak dira Nazioarteko Mugikortasun programak, zeintzuei esker ikasleek beste herrialde batzuetako (Alemaniako, Frantziako, Britainia Handiko eta Irlandako) unibertsitateetan egin baitezakete azken ikasturtea.

Elementu horiek denak konbinatuz, CÁMARABILBAO zentroko ikasleek laneratze maila bikaina lortzen dute.

CUBS tituluak ematea / 2019-3-22

Cámarabilbao-ESIC Graduondokoak 2019-2020 ikastaroa / 2019-11-9

VI. Talentuaren Foroa / 2019-6-26

Agenda 2030i buruzko jardunaldia / 2019-10-15

ADMINISTRAZIO PUBLIKOEN HARREMANAK NAZIOARTEKOTZEA

05.

Nazioartekotzea

Euskal enpresen nazioartekotzea, batez ere ETEena, funtsezkoa da Euskadiko ekonomiarentzat, suspertu, finkatu eta garatzeko. Ildo horretan, Bizkaiko kanpo-sektorearen aldeko apustua beti izan da Bilboko Ganberaren konstante bat, eta haren estrategia horren alde egiten jarraitzea da.

Kanpo-ekintza: Cámarabilbao / Eusko Ganberen misioak eta azokak

Merkataritza Misioak

Afrika

Maroko-Senegal / apirilak 1-10

12 enpresa

Etiopia-Kenya / maiatzak 27 - ekainak 5

6 enpresa

Hegoafrika-Mozanbike-Namibia / urriak 7-15

5 enpresa

Latinoamerika

Kolonbia-Peru – maiatzak 25-ekainak 5

13 enpresa

Txile-Paraguai – urriak 21-25

11 enpresa

Asia

Malaysia-Singapur – azaroak 18-22

11 enpresa

Europa

Errumania-Serbia – maiatzak 19-24

5 enpresa

Euskadiren misio komertziala Eusko Jaurlaritzak Bogotan duen ordezkaritzan / 2019-5-29

Ana Helena Chacón, Costa Ricako enbaxadorearen bisita / 2019-9-23

Bilera Espainiako Merkataritza Ganberan, Perun / 2019-6-3

Nekazaritza Eta Elikadura Sektoreko Sustapen Azokak

11 enpresa — **SIRHA - LYON** — urriak 7-15

32 enpresa — **FENAVIN - CIUDAD REAL** — maiatzak 7-9

11 enpresa — **CONXEMAR - VIGO** — urriak 1-3

11 enpresa — **ANUGA - KOLONIA** — urriak 5-9

Anuga-Kolonia / 2019-10-5

Conxemar-Vigo / 2019-10-1

Hannover Azoka

13 ENPRESA
apirilak 1-5

Diagnostikoak

25
Potentzial esportatzailea

36
Merkatuen dibertsifikazioa

12
Tutoretzak

Profex

Programa de Promotores de Exportación

15 ENPRESA

Esportazio Sustatzaileen Programa Helburua da euskal enpresen nazioartekotzea handitzea, enpresan esportazio-sail bat sortzen lagunduz, lanaldi partzialeko esportazio-sustatzaile baten bidez, eta nazioarteko merkataritza-plan bat egiten lagunduz.

Xpande Digital

27 ENPRESA

Posizionamendu digitala nazioarteko merkatuetarako. Programak marketin digitaleko estrategiak garatzen ditu, enpresen nazioarteko estrategiak indartzeko, beren xede-herrialdeetan online posizionamenduaren bidez.

Bizkaiext

300 KONTSULTA

Aholkularitza- eta informazio-zerbitzua da, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Bilboko Ganberak elkarrekin garatua, enpresei beren esportazio-jardueran edo nazioartekotze-ekintzetan laguntzeko.

Jardunaldi Eta Mintegiak

martxoak 7

Nazioartekotzea bultzatzeko programak eta zerbitzuak

76 ENPRESA

irailak 18

Errusia

Negozio aukerak eta merkatuko giltzarriak

8 ENPRESA

Brexit-ari buruzko jardunaldia / 2019-1-17

Georgiako Estatuaren Ordezkaritzaren bisita / 2019-7-16

Tatarstan Errepublikako Merkataritza Ganberaren bisita / 2019-11-27

Esperientzia Tailerrak

urriak 2
Nazioarteko merkataritzako praktika txarren ondorio legalak

10
ENPRESA

maiatzak 17
Marketin digitala nazioartekotzeko tresna gisa

15
ENPRESA

abenduak 12
Hiru aldeko operazioak

14
ENPRESA

azaroak 13
Asia hego-ekialdea:
sartzeko giltzarriak eta kasu arrakastatsu bat

12
ENPRESA

“Marketin Digitala nazioartekotzeko tresna gisa” topaketa / 2019-5-17

Lankidetza

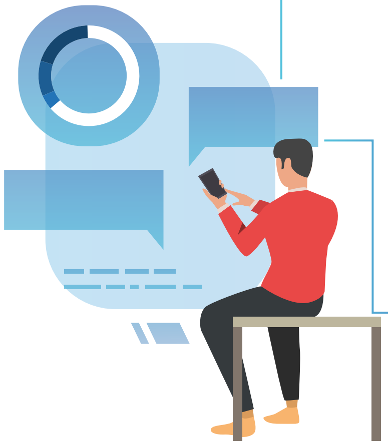

irailak 26

Lankidetza-tailerra – Diseinu / ehungintza sektoreko enpresak

11 ENPRESA

azaroak 14

Lankidetza-tailerra – Alemaniako merkatuan interesatutako enpresak

9 ENPRESA

Cámarabilbao-Bergengo Ganbera topaketa / 2019-11-22

Eskaintza Esportatzailea Detektatzea

otsailak 21

Tailerra: Enpresaren nazioartekotzea – ASLE

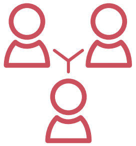

8 ENPRESA

urriak 11

Tailerra: Merkatu berriak irekitzeko tresnak

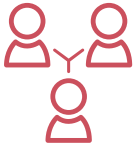

9 ENPRESA

Enterprise Europe Network

enterprise europe network

Enterprise Europe Network Europako ETEei berrikuntza- eta lehiakortasun-ahaleginetan laguntzeko tresna nagusietako bat da.

60.000 Enpresen profil

Profilak bidali zaizkie Bizkaiko enpresei 46

18 Sarean argitaratutako profil komertzialei zuzendutako interes-adierazpenak

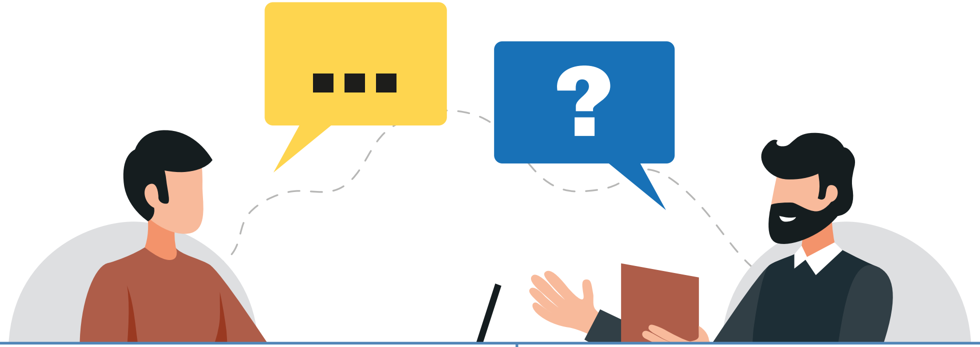

EEN sarearen enpresa-topaketak (brokerage event)

19 BIZKAIKO ENPRESA

23 Aholkularitza pertsonalizatuko zerbitzu

Sektorekako Jarduerak

BARRIXE

Barrixe - Berrikuntza Behatokiaren helburua da Bizkaiko enpresen berrikuntzari buruzko informazioa eman eta azterketak egitea, eta enpresek denboran duten bilakaera aztertzea. Dokumentazioa kontsultatzeko moduan dago www.barrixe.com webgunean: Bizkaiko, Euskadiko, Estatuko eta Europako berrikuntzaren egoerari buruzko azterlanak, laguntza eta diru-laguntza deialdiak, berrikuntza interesgarriei buruzko albisteak, joerak, eta **berrikuntzarekin lotutako ikastaroz, hitzaldiz eta mintegiz** osatutako egitarau zabal bat.

Informazio hori buletinen, alerten, RSSen eta sare sozialen (Twitter, Facebook, Youtube) bidez zabaltzen da.

www.barrixe.com

bizkaiko berrikuntza behatokia
observatorio de la innovación de bizkaia

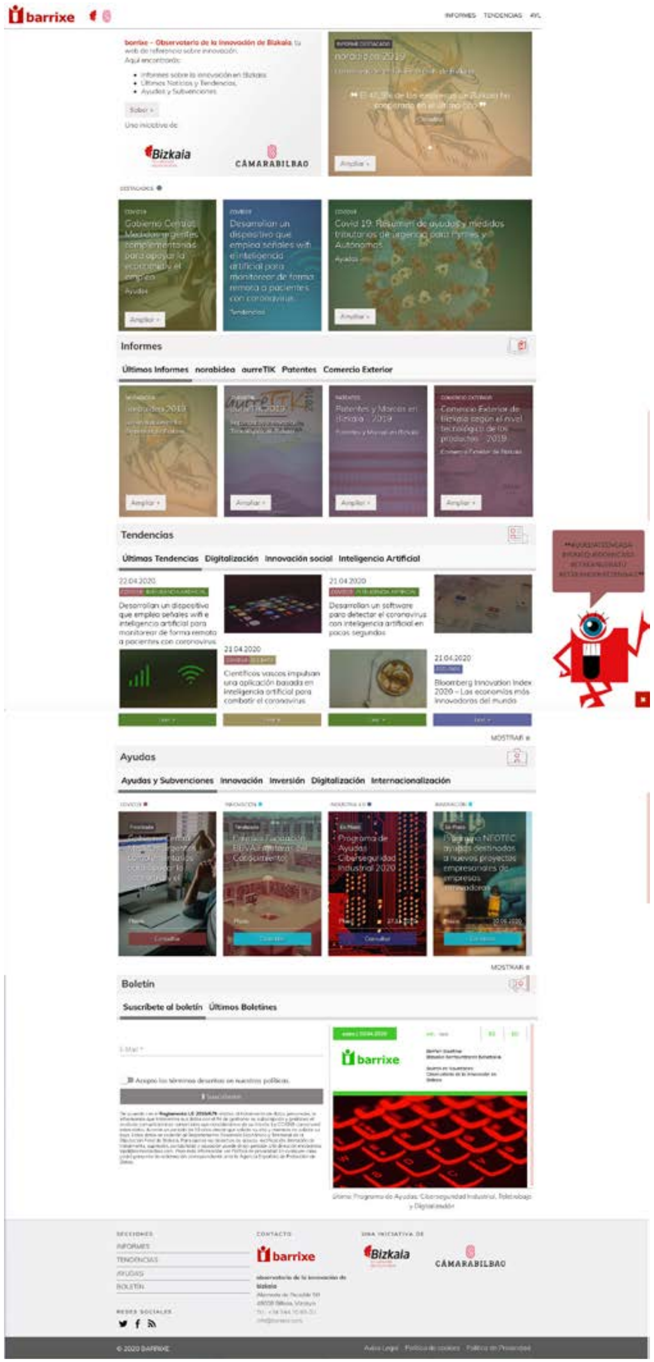

Sektorekako Jarduerak

NORABIDEA

BIZKAIKO BERRIKUNTZARI
BURUZKO INKESTA

1.965 Enpresa inkestatu

1 Laburpen exekutibo

7 txosten

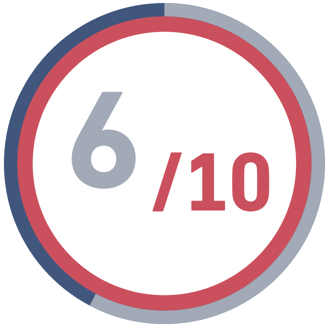

100 langile baino gutxiagoko Bizkaiko hamar enpresatik seik ekimen berritzaileak garatu zituzten 2018an.

DATU NABARMENAK

62,1%

Antolakundeen % 62,1 gustura daude lortutako helburuekin eta % 77,6k fakturazio handiagoa dute.

34,1%

Bizkaiko enpresen % 34,1ek berrikuntza-maila handia edo oso handia du.

40,9%

Konpainien % 40,9 lankidetzan aritu dira azken urtean.

22,1%

Antolakundeen % 22,1ek metodoren bat erabiltzen du bere berrikuntzak, ideiak edo ezagutzak babesteko.

16,6%

Enpresa berritzaileen % 16,6k produktu edo zerbitzu berriak garatu dituzte merkaturako.

Sektorekako Jarduerak

Bakarkako Berrikuntza Diagnostikoak

500 Bizkaiko enpresatan

AURRETIK

BERRIKUNTZA TEKNOLOGIKOARI BURUZKO INKESTA

(Eustaten datuen azterketa)

1 Laburpen exekutibo

1 Txosten
250 grafiko

10 LANGILE EDO GEHIAGO DITUZTEN ESTABLEZIMENDUEN DATU NABARMENAK

19,7%
10 langile edo gehiagoko Bizkaiko enpresen % 19,7k teknologi berrikuntzarekin lotutako jardueretan gastatu zuten 2017. urtean.

95,1%
% 95,1en iritziz, berrikuntza teknologikoak ondorio garrantzitsuak izan zituen beren jardueraren garapenean.

37,4%
Enpresa industrialen % 37,4k eta zerbitzu enpresen % 15ek hainbat jarduera gauzatu zituzten 2017. urtean teknologi berrikuntzak lortzeko.

64,8%
2017an, % 64,8k zailtasunen bat aurkitu du bere berrikuntza-jardueran.

44,1%
Establezimendu berritzaileen % 44,1ek finantzazko laguntza publikoa jaso zuen 2017an bere berrikuntza jardueretarako.

Sektorekako Jarduerak

Bizkaiko Kanpo Merkataritza, produktuen maila teknologikoaren arabera

1 Txosten

DATU NABARMENAK

2018an, Bizkaiko maila teknologiko altuko produktuen esportazioak

316 milioi

eurokoak izan ziren.

Jomuga eta jatorria

Erresuma Batuan

duten esportazio eta inportazio teknologikoen kopurua AEB, Japonia eta Txinakoa baino handiagoa izan zen.

Inportazioei dagokienez, berriz, maila teknologiko altuko produktuak inportazioen

%5,8

izan ziren.

Patente eta Markei buruzko txostena

2 txosten

non jasotzen baita Bizkaian eta EAEn eginiko patente, diseinu industrial, erabilgarritasun eredu eta marka eskaeren kopurua.

BIZKAIARI BURUZKO DATU GARRANTZITSUENAK 2019AN

32
patente eskaera

17
Diseinu industrialeko eskaera

995
marka eskaera

59
Erabilgarritasun ereduen eskaera

Hazinnova

HAZINNOVA doako aholkularitza- eta laguntza-zerbitzua da, lana antolatzeko modu berriak edo enpresaren produktuak eta zerbitzuak merkaturatzeko metodo berriak ezartzeko.

Camarabilbao-k “Eragile” gisa parte hartzen du SPRIk eta Innobasque-k bultzatutako Hazinnova programan, zeina beraizik zuzentzen baitzaie 6 eta 100 langile bitartean dituzten industria eta zerbitzuen sektoreko ETEei. 2019an tutoretza eman zitzaion zortzi enpresari.

50 orduko doako jarduera bat da, aholkularitza eta laguntza ematen duena lana antolatzeko edo enpresaren produktu eta zerbitzuak merkaturatzera bideratutako modu berriak ezartzeko.

Cámarabilbao bera arduratzen da enpresekin harremanetan jartzeaz eta haien esanetara aritzen da prozesu osoan, euren premiak zehazteko eta berrikuntza proiektua ahalik eta modu erraz, arin eta indibidualizatuenean ezartzeko, horrela antolakundea Hazinnova programaz baliatzen da proiektua garatu eta ezarri bitartean.

Zehazki, Hazinnovak laguntza ematen die enpresei:

- Errentagarritasuna kontrolatzeko
- Prozesuen eraginkortasuna hobetzeko
- Entrega-gastuak edo -epeak murrizteko
- Antolakundeko langileak motibatzeko
- Merkatuko kuota handitzeko
- Bezero-segmentu berrietara iristeko
- Marka eta diseinu industrialak babesteko

Hazinnova aurkezpena, Bilboko Ganberan / 2019-10-29

Hazinnova Sarea, ETE-entzako Berrikuntza Programa / 2019-7-12

Innocámaras

Programa horren helburua da ETEen, mikro-enpresen eta profesional autonomoen lehiakortasuna hobetzea berrikuntza txertatuz beren enpresa-prozesuetan.

Xedea da: kultura bat txertatzea enpresetan, euren garapen eta berrikuntzarako potentziala sustatu dezaten eta, horrela, hazkunde ekonomiko sostengatua lor dezaten.

EKIMENAK BI FASE DITU

Diagnostiko eta aholkularitza fasea

Elkarrizketa baten bidez enpresaren lehiakortasun-mailaren egoera ezagutzea bere ingurune ekonomikoan eta bere merkatuan, eta enpresaren antolakuntzarako funtsezkoak diren alderdiei buruzko hainbat gomendio ematea, jarduera berritzaileak garatzeko.

10 diagnostiko

Ezarpen fasea

Praktikan jartzen dira diagnostikoaren eta aholkularitzaren fasean berrikuntza arlorako identifikatutako gomendioak eta inbertsiorako alternatibak.

12 ETEk egiaztatuta dauden proiektu berritzaileak garatu zituzten diagnostiko fasean.

PICE

PICE-Kalifikazio eta Enplegu Programa Integrala, Espainiako Ganberak bultzatzen eta Europako Funts Sozialak (EFS) ko-finantzatzen duena, Enplegu eta Gizarte Segurantzako Ministerioaren Gazteen Bermerako Sistema Nazionalaren barruan kokatzen da.

Cámarabilbao-k PICEn parte hartzen du, 16 eta 30 urte bitarteko gazteentzako prestakuntza-ekintzak antolatuz, eta prestakuntza-ekintza horiek enpresek eskatzen dituzten kalifikazio profesionalei egokitzen zaizkie.

Otsailean prestakuntza-premiei buruzko azterketa bat egin zen Bizkaiko enpresen artean, eskaintza gure inguruko antolakundeen errealitatera egokitzeko.

2019an, Cámarabilbao-k arreta eta orientazioa eman zien 86 gazteri, ikastaro hauek antolatuz:

- Oinarrizko alemana (50 ordu)
- Erdi-mailako ingelesa (50 ordu). Bi ikastaro.
- Gaitasun digitalak (50 ordu). Bi ikastaro.
- Enplegagarritasuna (15 ordu). Lau ikastaro.
- Enplegurako Oinarrizko Gaitasunak (60 ordu)
- Marketin Digitala (90 ordu)
- Kontabilitatea, finantzak, nominak eta Gizarte Segurantza (90 ordu)
- Logistikaren kudeaketako gaitasun teknikoak (150 ordu). Hiru ikastaro.

Programa honi atxikitako enpresek aukera izango dute gazteak kontratatzeko, dela praktiken bidez dela lan-kontratu bat eginez, eta eskuragarri izango dituzte horretarako beraizik plazaratutako laguntzak.

GISLUR

GISLUR Bizkaiko Jarduera Ekonomikoko Guneen informazio-sistema bat da, geoatari bat (www.gislur.com), ekoizpen-jarduerak finkatzeko lurzoru, nabe eta lokalen erabilgarritasuna ezagutzeko.

Jarduerak

- Jarduera ekonomikoetarako espazioen ezagutza hobetzea. 2019an, landa-lan bat egin zen 8.000 enpresako errolda bat osatzeko.
- Lankidetza publiko-pribatua sustatzea eskualde mailako garapenean. Web orrian eremu pribatu bat prestatu zen erakunde kolaboratzaileen informazioa kudeatzeko: 17 erabiltzaileren profila zabaldu da beren interes-eremuetan.
- Gislur Ekosistemako -espazio komun bateko- kide izatearen sentimendua sustatzea inplikatutako agenteen artean.
- Ezarpen bat aukeratzeko prozesua optimizatzea Behatokiaren bitartez, non aukera baitago txosten sozioekonomikoak eta enpresarialak kontsultatzeko.

@Gislur

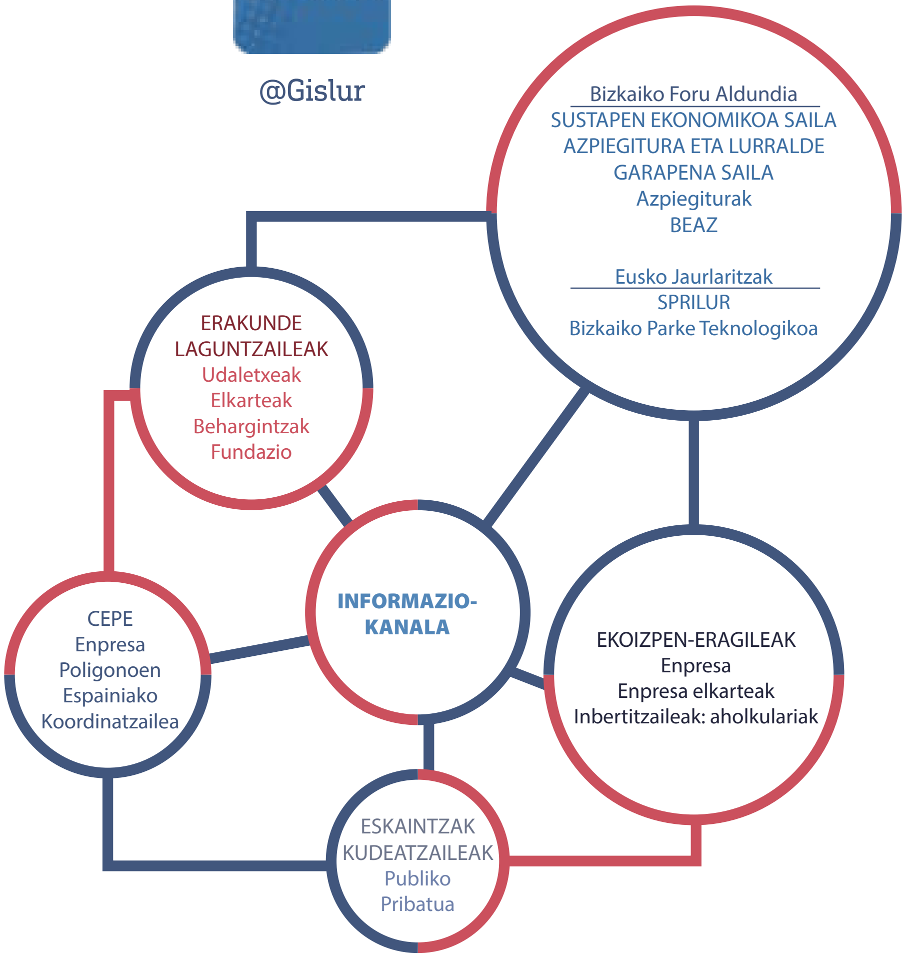

instagram.com/berriz_enpresa
facebook.com/berrizenpresa
twitter.com/berrizenpresa

Berriz Enpresa

2019an, enpresen transmisioan laguntzea eta enplegua mantentzea helburu duen Berriz Enpresa Programak Bizkaiko 16 negozioren transmisio-prozesuan lagundu zuen, eta guztira saltzaileentzako 83 egokitasun-analisi egin ziren. Horietatik, 49 negozio bakarrik sartu ziren programan.

Zehazki, transmisioen % 75 saltokiak izan ziren, eta % 25 ostalaritzako establezimenduak.

Transmititutako negozioen jarduerak askotarikoak dira: elikadura freskoa saltzen duten 8 establezimendu, elikadura konbinatuko 2 saltoki, moda saltoki bat, kosmetikako saltoki bat, taberna bat, jatetxe bat, pub bat eta kafetegi bat.

Transmisioa egin duten pertsonen profila: % 61 emakumeak eta % 39 gizonak.

Transmisioa egiteko arrazoi garrantzitsuenak izan dira jabeen erretiroa (% 41) eta motibo pertsonalak (beste %41). Era berean, aipatzekoa da % 55 alokairuan hartutako lokalak izan direla eta % 45 lokal propioak; zailagoa da jabetzako lokal bat duen negozioa saltzea, prezioa igo egiten delako.

Bestalde, balizko erosleen egokitasun-analisiak egin zitzaizkien 120 ekintzaileri. Horien artetik % 66ri merkataritza sektorea interesatu zitzaien, eta gainerakoei ostalaritza eta turismoa.

Ekintzaileen % 54 prest zegoen negozioan gehienez 20.000 € inbertitzeko eta % 28, berriz, 20.000 € eta 50.000 € bitartean.

Hauxe izan zen martxan dauden negozioetan sartzeko interesa agertu zuten pertsonen adina: % 45ek 40 eta 50 urte bitartean zituzten, % 25ek 30 eta 40 urte bitartean, % 16k 30 urte baino gutxiago, eta % 14k 50 urte baino gehiago.

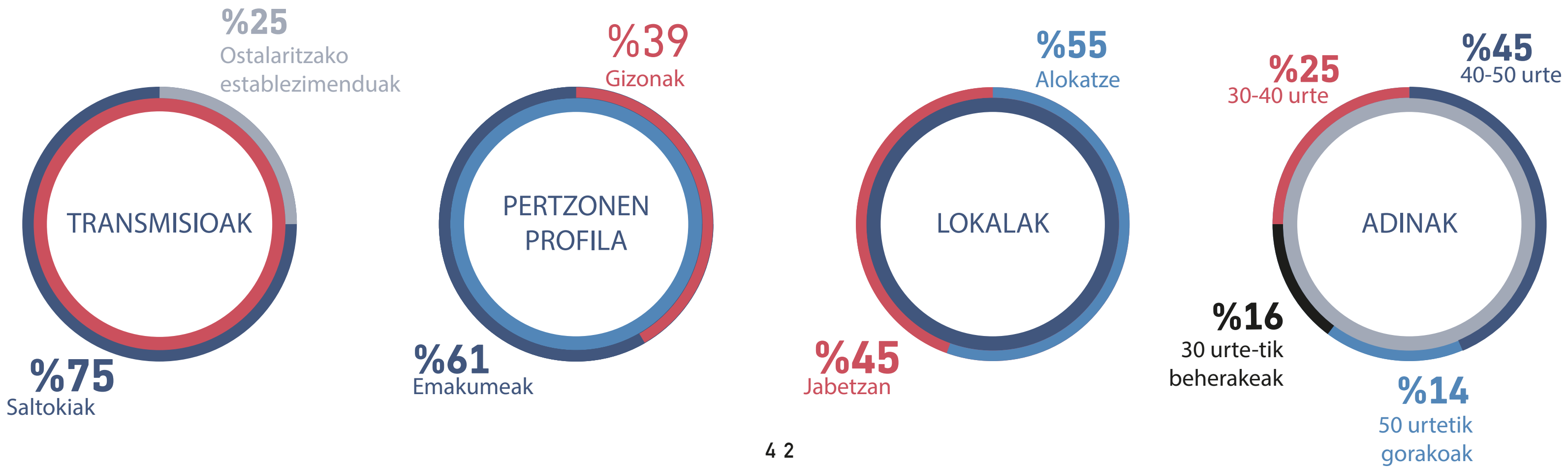

Enpresa Leihatila

Leihatila Empresarial de Cámarabilbao Ekimen horren helburua ekintzaileei enpresa berriak sortzen laguntzea da, enpresa-izapide eta -aholkularitzako zerbitzu integratuak emanez.

2019an, Cámarabilbao Enpresa Leihatilak 366 pertsona atenditu zituen. % 50,27 (184) gizonak izan ziren, eta % 49,73 (182) emakumeak.

Guztira, 152 enpresa sortu ziren, % 90,79 enpresa-jarduerak garatzen dituztenak eta % 9,21 jarduera profesionalak garatzen dituztenak.

Jarduera-sektoreak: 19 txikizkako saltoki, 19 profesional, enpresentzako zerbitzuak ematen dituzten 30 ekimen, industriarako zerbitzuak ematen dituzten 15 ekimen, profesionalentzako zerbitzuak ematen dituzten 15 ekimen, ostalaritzako 9 ekimen, bitartekaritzako 6 ekimen eta askotariko jardueretako 39 ekimen.

Atenditutako ekintzaileen % 43,44k (159) 45 urte edo gehiago zeuzkaten, % 41,26k (151) 31 eta 44 urte bitartean, eta % 14,28k 30 urte edo gutxiago.

Laneko egoerari dagokionez, % 46,17 (169) langabezian zeuden duela urtebete baino gutxiagotik, eta aholkularitza behar zuten enpresa berriak sortzeko. % 34,15ek (125) norbere konturako negozio bat zuten, eta aholkularitza behar zuten proiektu berrientzat. % 11,75 (43) besteren konturako langileak ziren, eta % 7,93k (29) langabezian zeramaten urtebete baino gehiago.

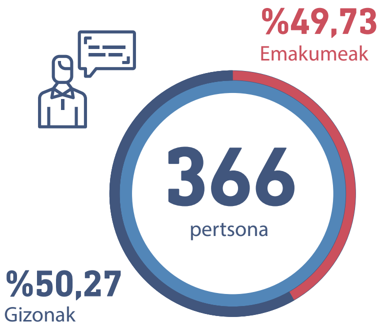

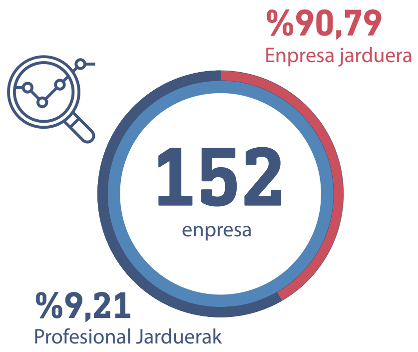

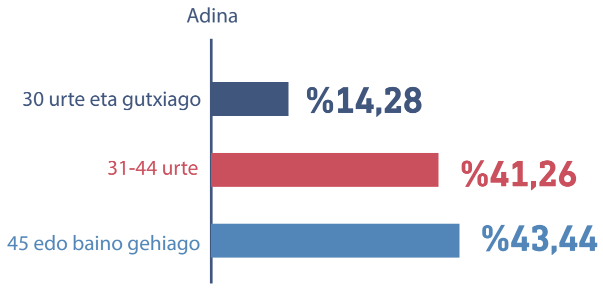

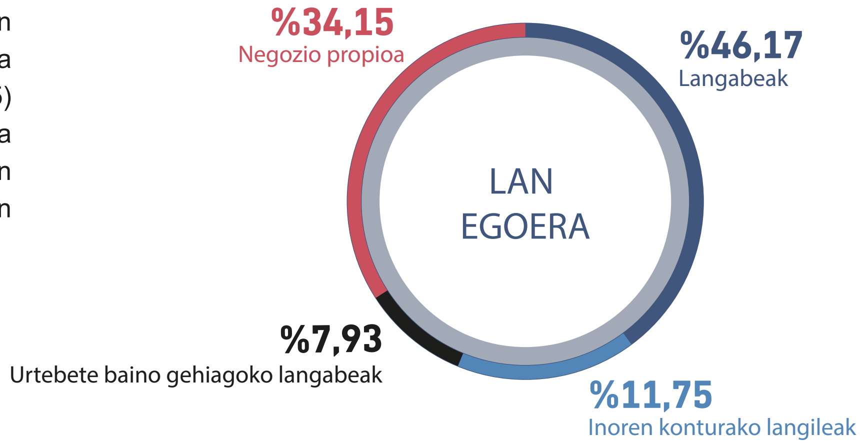

PAEM

Emakumeei Enpresa Laguntzeko Programak (PAEM) ideia edo negozio-proiektu bat duten eta enpresa modernizatzeko edo handitzeko plan bat sustatzen duten emakumeen ekintzailetza- eta enpresa-jarduera sustatzen eta babesten du.

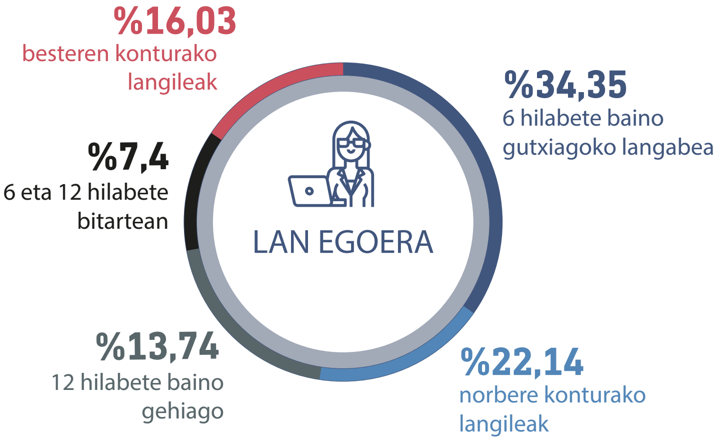

2019an, Ganberak 131 emakume atenditu ditu PAEM - Emakumeei zuzendutako Enpresa-laguntzarako Programaren esparruan.

Hauek izan ziren emakume erabiltzaileen adinak: % 86,26 (113) 25 eta 54 urte bitartekoak, % 10,69 (14) 54 urtetik gorakoak, eta % 3,05 (4) 25 urtetik beherakoak.

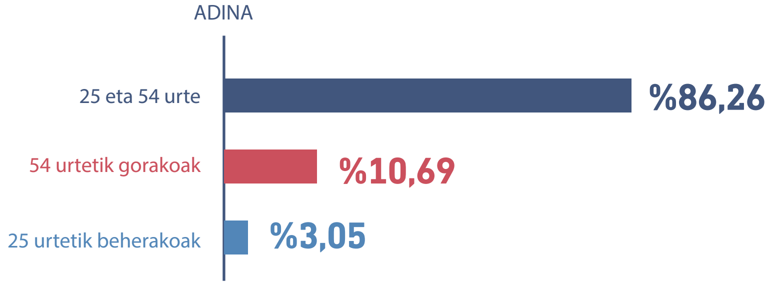

% 34,35ek (45) sei hilabete baino gutxiago zeramaten langabezian, % 21,14 (29) norbere konturako langileak ziren eta % 16,03 (21) besteren konturako langileak. Bestalde, % 74k (18) 6 eta 12 hilabete bitartean zeramaten langabezian, eta % 13,74k (18) 12 hilabete baino gehiago.

Prestakuntza-maila: % 44,27 (58) lizentziatuak edo unibertsitateko graduatuak ziren, % 12,98k (17) erdi-mailako prestakuntza ziklo bat zuten, eta % 9,92k (13) batxilergoko titulua. % 8,4k (11) goi-mailako prestakuntza-ziklo bat zuten, eta % 8,4k (11) diplomatura bat, % 5,35ek (7) unibertsitateko gradu-ondoko bat, eta % 5,35ek (7) oinarrizko lanbide heziketa. Gainerakoak ez ziren iristen prestakuntza-maila horietara.

Sortutako 48 enpresen jarduera-sektoreak: profesional anitzentzako zerbitzuak (15), txikizkako saltokiak (7), enpresentzako zerbitzuak (7), zerbitzu pertsonalak (5), higiezinak (4), jarduera industrialak (2), garraio-jarduerak (2), jatetxeak (2) eta bestelakoak (4).

Forma juridikoa: 28 bakarkako enpresari, 18 sozietate mugatu eta 2 ondasun-komunitate.

Emprende

España Emprende programaren helburua da prestakuntza eta orientazio pertsonalizatua eskaintzea enpresa-jarduera errazteko, bai eta ekintzaileei laguntzea ere enpresa eratzeko fase guztietan.

249 aholkuraritza

2019an, 249 aholkularitza-saio eskaini zitzaien ESPAÑA EMPRENDE kabinetea erabili zuten 243 pertsonari.

Ekintzaileen artean, % 68k izapideei buruzko aholkularitza jaso zuten, % 61ek kontsulta orokorrak egin zituzten, eta % 52k laguntza eta dirulaguntzei buruz galdetu zuten.

Enpresarien artean, gehienek informazio orokorra eskatu zuten (% 92), beste batzuek izapideei buruzko aholkularitza (%54), eta gainerakoek laguntza eta dirulaguntzei buruzko informazioa (% 37).

EMPRENDE kabinetearen erabiltzaileen % 85,18 25 eta 54 urte bitartekoak ziren (207), %12,76 54 urtetik gorakoak (31) eta % 2,06 25 urtetik beherakoak (5).

243 pertsona

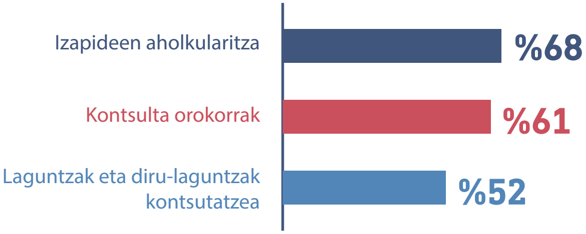

ENPRESA BURUAK

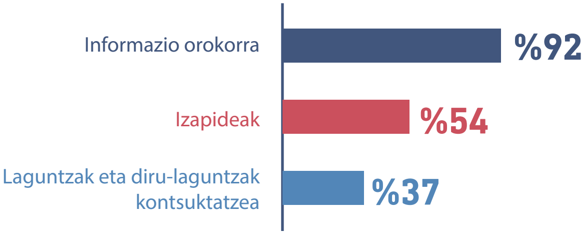

Adinak

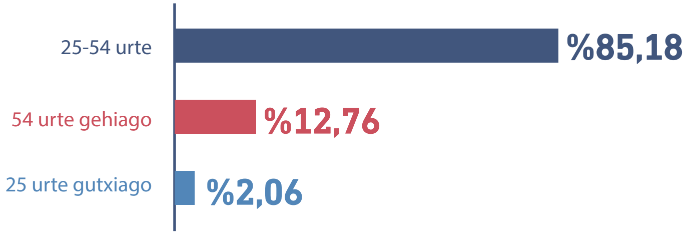

ESPAÑA EMPRENDE Bilbao programan parte hartu zuten erabiltzaileen % 39,51k (96) sei hilabete baino gutxiago zeramaten langabezian, % 38,68 (94) norbere konturako langileak ziren, eta % 12,35 (30), besteren konturako langileak. Erabiltzaileen % 5,34k (13) 12 hilabete baino gehiago zeramatzaten langabezian, eta % 4,12k (10) sei hilabete baino gutxiago.

Bestalde, erabiltzaileen % 33,33 (81) lizentziatuak ziren, % 19,75ek (48)batxilergoko titulua zuten, % 8,64k (21) lanbide heziketako goi-mailako gradua, eta % 7,82k (19) oinarrizko lanbide heziketa edo diplomatura. Horiez gain, % 7,01ek lehen hezkuntzako titulua zuten (17), % 5,76k erdi-mailako lanbide heziketa (14), % 5,35ek DBHko titulua (13), % 3,29k unibertsitateko gradu-ondokoa (8), eta % 1,73k bestelako ikasketak (3).

Guztira, 92 enpresa sortu ziren. Sektoreka: txikizkako 14 saltoki, industria arloko 14 enpresa eta eraikuntzako beste 14. Enpresei zerbitzuak emateko 12 proiektu, 6 jatetxe, higiezinen sektoreko 4 proiektu, 4 handizkari eta 4 garraio-enpresa.

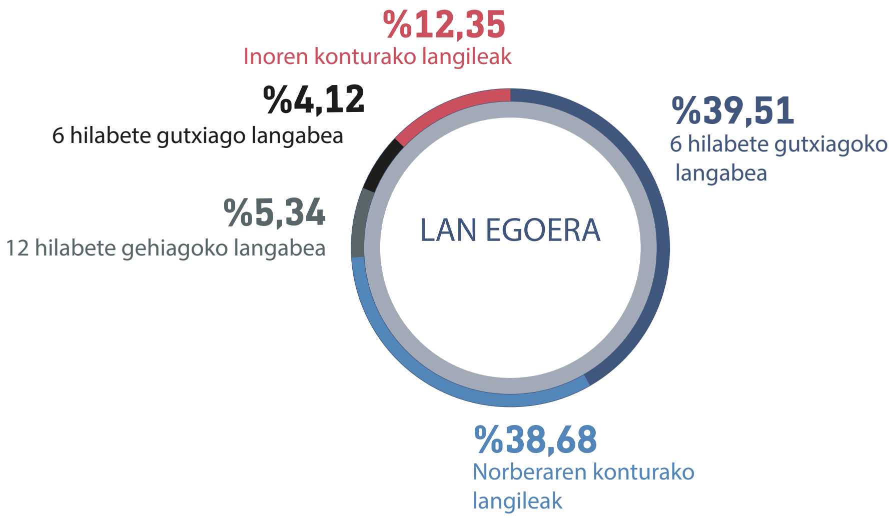

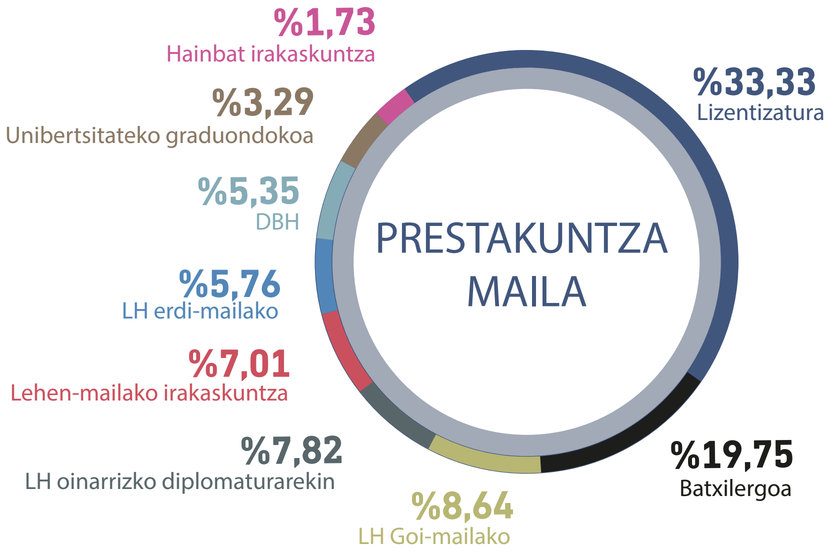

merkataritza

Txikizkako merkataritza Bizkaiko ekonomian pisu handiena duen jardueretako bat da, eta enpresaburu, profesional autonomo eta langile asko hartzen ditu.

JARDUERAK

Joerak aztertzeko misioa Kopenhagera (Danimarka), ekainaren 24tik 27ra, moda, osagarri eta etxeko produktuen sektoreetako txikizkako saltokiekin.

Joerak aztertzeko misioa Düsseldorf eta Koloniara (Alemania), abenduaren 1etik 4ra, elikadura eta edarien sektoreetako txikizkako saltokiekin.

Euskadiko Merkatari Elkarteen eta Federazioen Errolda egitea (79 erakunde erroldatu dira).

Txikizkako merkataritzaren lehiakortasunari laguntzeko Plan Integrala: 10 prestakuntza-tailer eta 252 parte-hartzaile. Horrezaz gain, baita ere Berrikuntza Komertzialeko 57 diagnostiko.

Euskadiko Merkataritzaren Behatokiaren kudeaketa, Euskal Merkataritzaren Egitura eta Abaguneari buruzko txostenak, eta Berrikuntza eta Joera Fitxak.

Euscommerce programaren barruan, aholkularitza eman zitzaien 106 establezimenduri; horietatik 92 zeuden hasiera eta hazkunde fasean, eta 14 fase aurreratuan.

Martxan jarri zen Retail Euskal Eskola, non prestakuntza-premien 180 diagnostiko egin zitzaizkien beste hainbeste saltokiri beren ahuluneak ezagutzeko, eta deialdia egin zen bezeroaren eremuari buruzko 2 Expert Talks saio egiteko.

PROGRAMA eusCommerce

- **106** Hastapen eta hazkunde fasea
- **92** Hastapen- eta hazkunde-fasea
- **14** Aurreratuak

RETAIL EUSKAL ESKOLA

- **180** Prestakuntza beharrak
- **2** Expert talks

ENPRESENTZAKO ZERBITZUAK 06.

Docuexport, Esportatzeko Dokumentazioa

2019ko azarotik hona, Cámarabilbao-k aukera ematen die Bizkaiko esportatzaile guztiei jatorri-ziurtagiriak formatu digitalean sortzeko. Nazioarteko salerosketa-prozesuak digitalizatzen ari dira, gero eta gehiago direlako esportazio- eta inportazio-tramiteak azkartu eta merkatu nahi dituzten operatzaileak.

Cámarabilbao-ren DOCUEXPORT-Esportazioetarako dokumentazio-zerbitzuak 10.000tik gora dokumentu kudeatzen ditu urtero, beharrezkoak direnak EBtik kanpora bideratutako Bizkaiko esportazioetarako.

egindako dokumentuak 2019an

7.861
Merkatu-gaien 7.861 jatorri-ziurtagiri

2.533
legeztatze

121
ATA koaderno

Subcontex Bilbao/ Azpikontratazio Poltsa

SUBCONTEX Merkataritza Ganberek sortutako sare bat da, azpikontratazio industrialeko enpresei laguntzea helburu duena. Eta, hain zuzen, azpikontratazio industrialeko enpresei laguntzeko garatzen ditu B2B ekintzak (azokak eta enpresa-topaketak), sustapen-ekintzak eta enpresentzat fabrikazio-aukerak atzemateko ekintzak.

Bilboko Azpikontratazio azoka / 2019-6-4

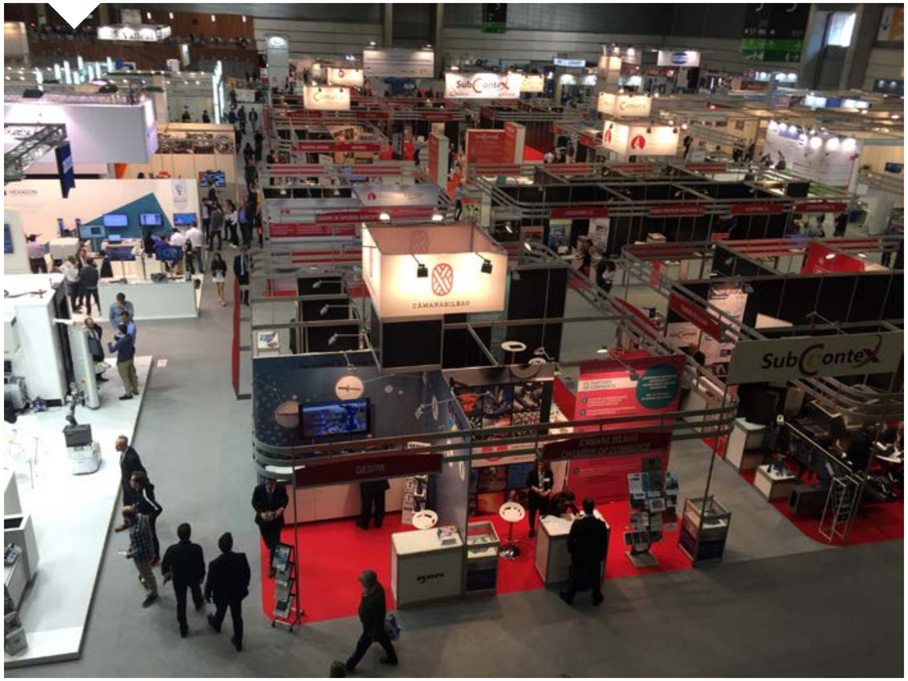

Speakers Corner - Azpikontratazio azoka / 2019-6-4

Bizkaiko Enpresa Azpikontratisten Katalogo Berria

2019ko edizioan | **197** ENPRESARI | buruzko informazio teknikoa bildu da

Azokak

Subcontex Estatuko zein Europako hainbat sektoretako (aeroespaziala, burdinbideak, automozioa, medikuntza, e.a.) 23 azokatara joan da. Guztira, Bizkaiko 23 enpresak parte hartu dute, aipatzekoa delarik MetalMadrid azokan eta Bilboko Azpi-kontratazio azokan izan direla.

Beste topaketa batzuk

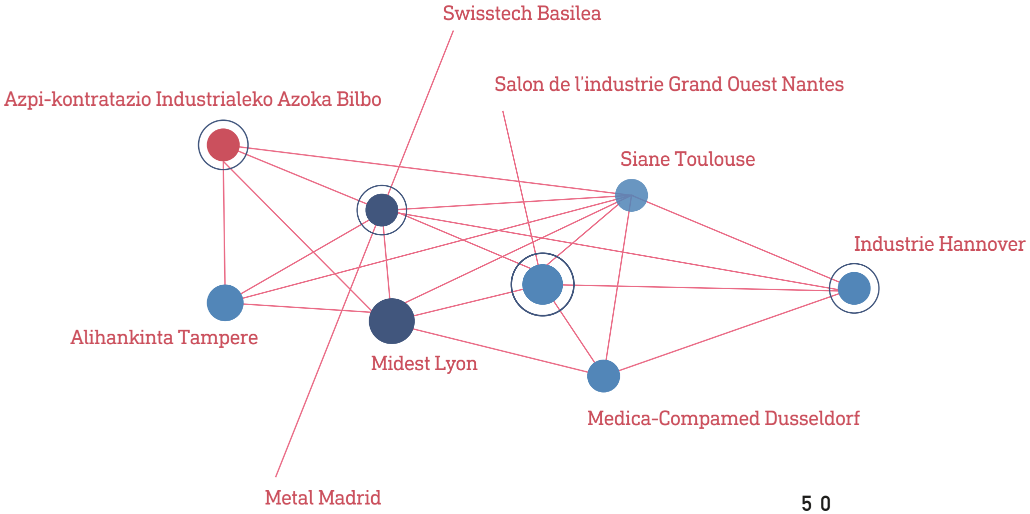

Fabrikazio Aukerak

2019an Subcontex sareak

261

ESTATUKO ZEIN NAZIOARTEKO 261 FABRIKAZIO-AUKERA LORTU ZITUEN, BATIK BAT FRANTZIAN ETA ALEMANIAN.

Enpresa Topaketak

41
ENPRESAK

dituzte Estatuko zein atzerriko balizko bezeroekin, ekitaldi hauetan

- Meetind (Donostia)
- Azpi-kontratazio Azokako erosleen topaketa (Bilbo)
- Industry erosle topaketa (Bartzelona)
- Erosle topaketa (Lyon)

Enpresen Lehiakortasuna / Neurrira Eginiko Zerbitzuak

Cámarabilbao-k neurrira eginiko zerbitzuak garatzen ditu Bizkaiko enpresen lehiakortasuna hobetzeko, arlo hauetan:

- Kanal komertzial digitalaren garapena: aukera komertzialak atzematea ekosistema digitalen bitartez.
- Famili enpresentzako zerbitzuak: familiako protokoloak, enpresen ondare berregituraketak, e.a.
- Neurrira eginiko nazioarteko zerbitzuak: nazioarteko kontratuak, nazioarteko operazio konplexuen plangintza, esportazio-saila kanporatzea, e.a.
- Adimen lehiakorreko zerbitzuak.

MARKETINA ETA ADIMEN LEHIAKORRA
07.

camarabilbao.com webgunea

149.741

Bisita guztira 2019

URTARRILA	14.011	480
OTSAILA	13.204	221
MARTXOA	13.705	210
APIRILA	11.823	233
MAIATZA	15.713	843
EKAINA	15.373	371
UZTAILA	8.799	179
ABUZTUA	6.658	13
IRAILA	12.389	78
URRIA	14.867	306
AZAROA	13.108	262
ABENDUA	10.091	3833

facebook.com/camarabilbao

twitter.com/camarabilbao

linkedin.com/organizacion-quest/company
/c-mara-de-comercio-de-bilbao

camarabilbao.com

cubs.com webgunea

24.440

Bisita guztira 2019

www.camarabilbaoubs.com/cubs/portal.portal.action

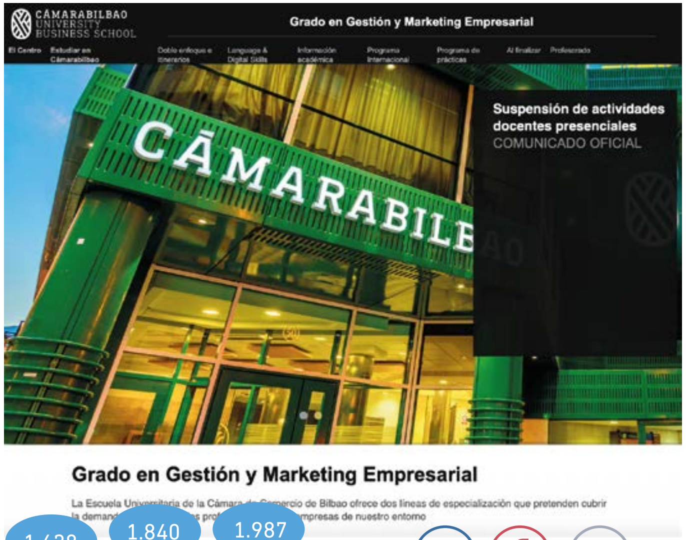

URTARRILA	OTSAILA	MARTXOA	APIRILA	MAIATZA	EKAINA	UZTAILA	ABUZTUA	IRAILA	URRIA	AZAROA	ABENDUA
2.357	2.427	2.178	1.715	1.770	2.402	3.646	795	1.685	1.638	1.840	1.987

instagram.com/camarabilbaoubs

facebook.com/camarabilbaouniversitybusiness

youtube.com/channel/ UCKJjPAt68efh4WflxjxVH5g

Buletin elektronikoa

37 buletin

5.803 hartzaile

ARLO KORPORATIBOA 08.

Arbitraje Gortea

2019an Cámarabilbaoren Arbitraje Gorteak arbitraje-laudoen hamar proiektu aztertu zituen, eta 13 eskaera berriren tramitazioa onartu zuen. Prozedura horiek administratzeko, Arbitraje Batzorde Iraunkorrak sei saio egin zituen.

Prozedura guztietan arbitro bakar batek parte hartu zuen, denak ere legelariak eta Batzorde Iraunkorrak izendatuak, horietatik % 54 emakumeak, eta ez zen aurkeztu errekusaziorik.

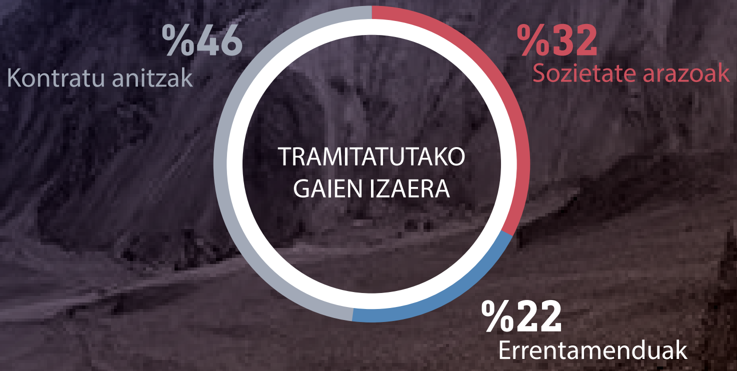

Arbitraje-laudoei dagokienez, 2019an hamar laudo eman ziren eta horietatik erdia ekitatezko laudoak izan ziren. Gainera, sei prozeduratan arbitroek eskatu zuten laudoa emateko epea luzatzea.

Bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiak ez zien oniritzia eman laudoak deuseztatzeko aurkeztutako ekintzei.

Arbitraje Gortearen Kontseilu Gorenaren ekainaren 13ko saioan, besteak beste, Batzorde Iraunkorreko kideak berritu ziren, abokatuen eta notarioen elkargo profesionalek proposatutako kideekin: Vicente del Arenal Otero, Euskal Herriko Notarioen Elkargoko Batzordearen izenean; eta Cristina Górgolas Medel, Ramón Lasagabaster Tobalina eta Antonio Tena Núñez Bizkaiko Abokatutza Elkargoko Gobernu Batzordearen izenean.

Arbitraje Gortearen Kontseilu Gorena / 2019-6-13

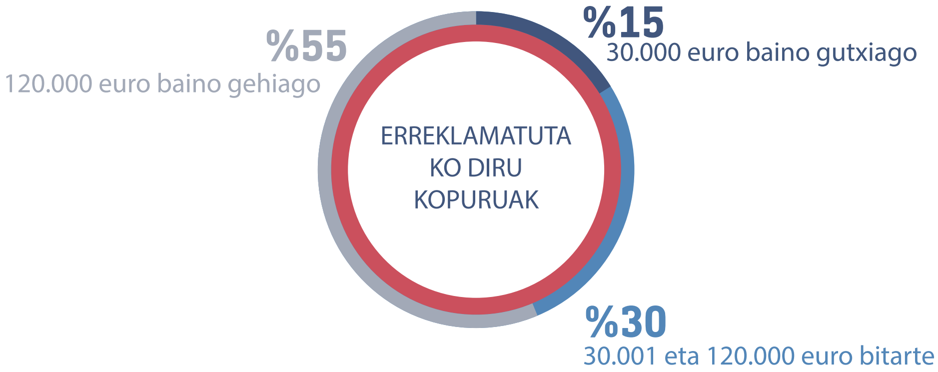

Famili Enpresa

2019an 720 parte-hartzaile bildu zituzten 17 jarduera egin ziren jardunaldi, tailer eta konferentzia formatuetan, eta jarduera horiek UPV/EHUko Famili Enpresaren Katedraren, CEBECen, Bizkaiko Foru Aldundiaren eta Cámarabilbao-ren arteko lankidetza akordioaren esparruan kokatzen dira.

“Profesionalizazioa, funtsezko faktorea jarraipenerako” zikloan hizpide hartu ziren famili enpresaren gobernu ona, erabakiak hartzeko prozesuak, ondorengotzaren plangintza eta, besteak beste, famili enpresetan eragina duten zerga arloko kontuak. Era berean, xeheki landu ziren beste gai batzuk ere, esaterako, nola indartu komunikazioa, nola hobetu enpresako profesionalizazioa edo nola interpretatu errazago finantza egoerak.

'Komunikazioa, ezinbestekoa familia-enpresarentzat' topaketa / 2019-5-23

Oinordetzaren eta langintzarenjardun aldia / 2019-3-5

2019ko FE Zikloa - 'Gobernu ona FE' / 2019-3-5

Bestalde, Bilbon egin zen abenduaren 4an **Famili Enpresen Erakundearen XII. Urteroko Topaketa**, ardatz harturik ehun urte baino gehiago dituzten famili enpresen esperientziak; hala, hizpide hartu zituzten familia enpresari horien giltzarri eta sekretuak, horrela azaltzeko nola irauten duten negozioek hainbeste urtez.

Famili Enpresen Erakundearen XII. urteko topaketa / 2019-12-4

Juan March - Familia Enpresaren Foroa / 2019-12-4

'Familia enpresaren profesionalizazioa' topaketa / 2019-9-19

EMAITZA NAGUSIAK

Aipatzekoa da 2019ko abenduaren 3an aurkeztu zirela Famili Enpresaren Erakundeak (Eusko Ganberak), UPV/EHU-ko Famili Enpresaren Katedrarekin batera, Euskal Autonomi Erkidegoko 504 famili enpresari eginiko azterlanaren emaitzak. Lan horrek **Euskadiko famili enpresen erradiografia** egiten du, xeheki aztertuz euren osagai demografiko garrantzitsuenak, indarguneak eta ahuluneak, eta baita ere datozen urteei begira dituzten erronkak, Europako ekonomia garatuenekin alderatuta.

Rodrigo Basco, 'Euskadiko Famili Enpresen erradiografia' aurkezpena / 2019-12-33

'Euskadiko Famili Enpresen erradiografia' aurkezpena / 2019-12-3

1 / Euskadiko famili enpresen demografia

EAEko famili enpresen tamaina Europako famili enpresena baino txikiagoa da. Euskal enpresen fakturazioaren % 75a ez da iristen bost milioi eurora; Europaren kasuan, % 60koa da portzentaje hori. Europako famili enpresen % 40k 50 langile baino gehiago dituzte; Euskadin, berriz, % 12 dira langile kopuru hori dutenak.

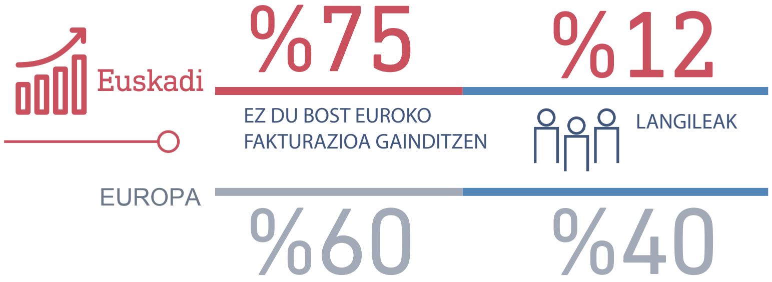

2 / Jabetzaren egitura

Euskadiko famili enpresek oso kontzentratua dute jabetza, izan ere, jabetzaren % 91 familiarena da soilik. Halaber, akziodun kopuru txikia dute, eta gehienak familiako kideak izaten dira. Europako famili enpresen jabetza-portzentajea EAEkoa baino bederatzi puntu txikiagoa da.

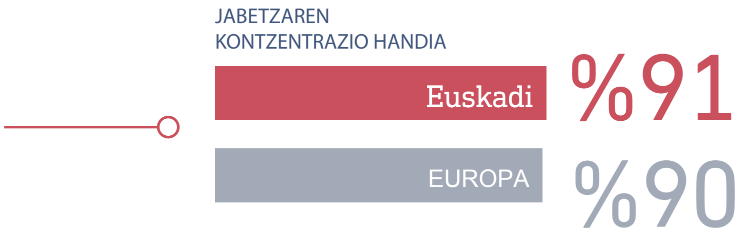

3 / Zuzendaritza nagusia

Euskadiko famili enpresetako zuzendari nagusiak gehienetan familiaren bigarren belaunaldiko gizonak dira, adinez heldu samarrak, unibertsitateko ikasketadunak eta karguan esperientzia zabala dutenak. Enpresen % 24k bakarrik dituzte emakumeak euren zuzendaritza-karguetan. Portzentaje hori Europako famili enpresena baino sei puntu handiagoa da.

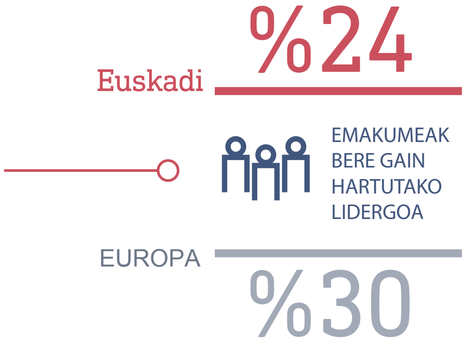

4 / Enpresako gobernu egiturak

Euskadiko famili enpresen % 45ek administrazio-kontseilu bat dute (Europan portzentaje hori % 38koa da) eta hori aurrerapauso handia da konpainiaren profesionalizazioan. Gobernu organo hori baduten famili enpresen kasuan, hurrengo erronka da aniztasuna areagotzea kontseilu horren osaeran.

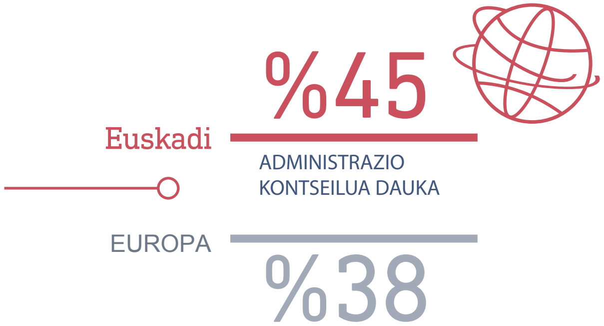

5 / Famili enpresako gobernu instrumentuak

EAEko famili enpresak kontzientziatuta daude, badakite garrantzitsua dela akordio edo protokolo familiarrak izatea. Hori dela eta, halako protokoloen ezarpena Europako gainerako eskualdeen maila berean dago (% 35ek badute protokolo familiar bat). Hala ere, kezkagarria da ikustea % 77k ez daukala asmorik familia, jabetza eta enpresaren arteko harremanak erregulatuko dituen akordio adostu bat ezartzeko.

6 / Ondorengotzaren plangintza

Nahiz eta ondorengotza den famili enpresaren biziraupenerako elementu kritikoena, soilik enpresen % 35ek planifikatu dute euren ondorengotza, eta ondorengoa aukeratuta daukaten enpresen artean, soilik kasuen % 31k aukeratu dute emakume bat, enpresaburuaren familiako kide dena eta lidergoa hartuko duena.

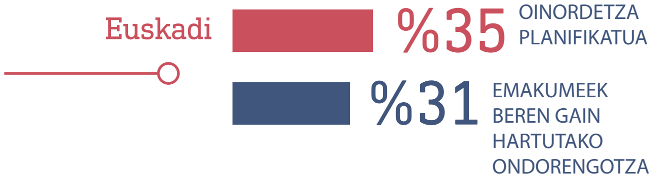

7 / Familiaren inplikazioa enpresan

Familia eta enpresa lotzen dituzten lotura afektiboak dira Euskadiko famili enpresen izaera definitzen duten elementu garrantzitsuenak; Europako famili enpresetan baino garrantzi handiagoa dute Euskadiren kasuan, eta familiak enpresaren kapitalean duen partaidetza baino garrantzitsuagoak dira.

8 / Emakumea famili enpresetan

Euskadiko famili enpresen administrazio kontseiluetan eta zuzendaritza nagusietan dauden emakumeen kopurua Europako enpresen maila berean dago. % 59k uste dute emakumeek erraztasun gehiago dauzkatela familia enpresetan euren ibilbide profesionala garatzeko. Gainera, % 80k diote enpresaburuaren familiako kide izateak, erantzukizun handiagoa ematen duen arren, aukera gehiago ere ematen dizkiela euren garapen profesionalerako. Funtsean, famili enpresa ingurune konprometituagoa da emakumea zuzendaritza-lanetan eta famili enpresaren gobernuko zereginetan sartzeko.

Euskadi

%59 GARAPEN PROFESIONALA

%80 EMAKUMEAK ADMINISTRAZIO KONTSEILUETAN ETA GOI ZUZENDARITZAN

9 / Ekintzaileak

Famili enpresa sortu zuten pertsonak ekintzaile izan dira eta dira. Inkestek erakusten dute, egungoa bezala etengabe aldatzen den ingurune batean, funtsezkoa dela osagai hauek izatea enpresa arrakastatsua izango bada: arriskuarekiko jarrera egokia, hau da, gai izatea ziurgabetasuna onartu eta kudeatzeko (% 39); jarrera proaktiboa, aitzindari izateko teknologia, teknika, prozesu, produktu edo zerbitzu berrien garapenean (% 38); jarrera berritzailea, sinetsiz ikerketa eta garapena direla etorkizuneko aurrerapenaren iturria (% 49). Maila horiek Europako famili enpresen portzentajeetatik hurbil daude.

Euskadi

%39 JARRERA BERRITZAILEA

%38 ZIURGABETASUNA ONARTZEA ETA ERABILTZEA

%49 TEKOLOGIA, TEKNIKA, PRODUKTU EDO ZERBITZU BERRIAK

10 / Eraldaketa digitala

Euskadiko famili enpresen % 55 digitalizazio prozesuetan murgilduta daude, eta % 30ek aurreikusita dute eraldaketa digitalean inbertitzea datozen bi urteetan. Halere, enpresa askok oraindik ez dute sartu digitalizazioa euren lehentasunen artean. Ez dute uste eraldatzea beharrezkoa denik aro digitalean lehiakor izaten jarraitzeko.

Euskadi

%55 DIGITALIZAZIO PROZESUAN SARTUTA DAGO

%30 ERALDAKETA DIGITALEAN INBERTITZEA

Etorkizuneko erronkak

Famili enpresek bizirik jarraituko badute, oreka egokia aurkitu behar dute enpresako eta familiako helburuen artean.

Familiari dagokionez, hauek dira erronka garrantzitsuenak: familia-enpresa harremana gehiago profesionalizatzea, kanal eta tresna egokiak ezarriz komunikazioa hobetzeko, familiaren ondarea gordetzeko eta enpresaren eta familiaren interesak bateratzeko zein bereizteko.

Enpresari dagokionez, lehentasunak dira talentua erakarri eta atxikitzea, eta digitalizazio, robotizazio eta eraldaketa teknologikoko prozesuak hastea enpresaren lehiakortasuna eta sostengarritasuna mantentzeko etengabe aldatzen ari diren ingurune ekonomikoan eta merkatuan.

Turismoa / Ardoaren Hiriburu Handian Munduko Sarea - Bilbo/Errioxa

Best Of
Wine Tourism
GREAT WINE CAPITALS
THE AWARDS OF EXCELLENCE
REGIONAL WINNER 2020

Great Wine Capitals Global Network – Ardoaren Hiriburu Handien Munduko Sareak banatu ditu **Bilbo-Errioxako Best Of WineTourism 2020ko sariak**. Sariketa hori Baigorri Upategian egin zen, Samaniegon (Arabar Errioxa), 2019ko urriaren 24an. Hauek izan ziren XVII. edizioko sarituak: Valdemar Upategia eta Villa Lucía Ardoaren Museoa, ex aequo saria enoturismo inklusiboko zerbitzuengatik; eta, bestalde, Murua Upategia eta Juan Carlos Sancha Upategia.

Epaimahaiak "Aipamen Berezi"arekin nabarmendu zuen David Morenoren (Baldarán, Errioxa) ekimen eta ahalegin pertsonala eta ekoturismoko proiektuetan duen esperientzia luzea.

Gainera, Bilbo-Errioxa Batzordeak aitortza egin zion Haro herriari, bertako biztanle eta enpresek eta Udalak "Europako Ardoaren 2020ko Hiriburu" izateko egin duten elkarlanagatik.

Testuinguru honetan, Oiongo Valdemar Upategiak eta Biasteriko Villa Lucía espazio enogastronomiko eta Ardoaren Museoak **Best Of Wine Tourism Internacional 2020** saria jaso zuten Bordelen, Ardoaren Hiriburu Handien Munduko Sarea (GWC) sortu zeneko hogeigarren urteurrena ospatzeko ekitaldian. Arabako bi enpresa horiek aitortza jaso zuten turismo inklusiboa bultzatzeagatik, zeinari esker pertsona guztiek bisitatu baititzakete upategiak eta museoak, ikusmen, entzumen edo mugikortasun hesirik gabe.

Best Of 2020 / 2019-10-24

People's Choice Award

Ardoaren Hiriburu Handien Munduko Sareko Bilbo-Errioxa Batzordeak Espainiako bi enpresa (Murua upategiak eta Villa Lucía) sartu ditu Nazioarteko Best Of People's Choice Sarietarako bozka gehien jaso dituzten bost ekimenen artean.

Gainera, Bilbo-Errioxa bigarrena izan zen munduko enoturista afizionatuek Ardoaren Hiriburu izateko gehien bozkatu dituzten zonaldeen artean. Porto (Portugal) gelditu zen lehen postuan.

Bilbo-Errioxa Pasaporte Turistikoa

Dokumentu hau 2019an jarri zen martxan bisita turistikoak sustatzeko; hala, sariak zozketatzen dira Best Of sariek azken urteetan nabarmendutako gutxienez bost enoturismo-proiektu bisitatu izana egiaztatzen duten pertsonen artean.

GWCren XX. urteurrena

Great Wine Capitals Global Network | Ardoaren Hiriburu Handien Munduko Sareak Bordelen egin zuen bere **Urteko Batzar Orokorra**, 2019ko azaroan, bere 20. urteurrenarekin batera. Bilbo-Errioxa Batzordeak teknikariz eta enpresaz osatutako ordezkaritza zabal bat bidali zuen, Juan Mari Sáenz de Buruaga presidentea buru zutela.

1999an sortua, mundu mailako Great Wine Capitals sarea nazioarteko ospea duten eta mahastigintzan eta ardogintzan aritzen diren hamar eskualdek osatzen dute: Adelaida, Australia hegoaldean; Bordele, Frantzian; Lausanne | Suitzan; Maguncia | Rheinhessen, Alemanian; Mendoza, Argentinan; Porto, Portugalen; Bilbo | Errioxa, Espainian; San Francisco | Napa Bailara, Estatu Batuetan; Valparaíso | Casablanca Bailara, Txilen; eta Verona, Italian.

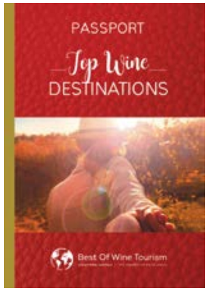

Midterm Meeting, Porton - GWC Sarea / 2019-6-15

Bilbo-Errioxa, GWC Batzar Nagusia, Bordelen / 2019-11-5

Merkataritza, Ostalaritza, Irudi Pertsonala, Turismoa

Eusko Jaurlaritzaren, Udalaren, Merkataritza Ganberaren eta Bilbao Dendak elkartearen artean sinatu eta 2019ko maiatzean berritutako **“Bilboko hiri merkataritza-espazioetako gerenteak”** programa gauzatzeko lankidetza-hitzarmenaren esparruan (zeinaren Idazkaritza Ganbera honen ardura baita), hainbat jarraipen-batzorde egin ziren otsailean eta uztailean. Gainera, Ganbera Bilbao Dendak elkarteko kide da, eta elkarte horretako Zuzendaritza Batzordean, Batzarrean eta Lan-batzordeetan parte hartzen du.

Ganberak **Kontsumorako Aholkularitza Batzordean eta Euskadiko Merkataritzaren Aholkularitza Batzordean** (biak Eusko Jaurlaritzak antolatuak) ere parte hartzen du. Eta baita ere Bilboko Udalak sortutako **Merkataritza eta Ostalaritzako Lantaldean.**

Era berean, Ganbera **Bilbao Bizkaia Action Group** taldeko kide da, zeina Bizkaiko Foru Aldundiaren Ekonomi Sustapen Sailari atxikitako erakunde bat baita, Bizkaiko Turismoa sustatzea helburu duena. Bilboko Udalaren menpeko **Bilbao Convention Bureau** erakundeak ere parte hartzen du talde horretan.

2019an, Eusko Ganberek eta Eusko Jaurlaritzako Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Sailak elkarrekin egindako ekintzen artean, aipatzekoa da **Euskal Merkataritzaren XXI.** Topaketa, ekainaren 6an Bilbon egin zena “Eraldaketa digitala, giltzarria zure saltokiarentzat” lelopean. Testuinguru berean, prestakuntza praktikoko 16 tailer antolatu ziren Bilbon eta Bizkaiko hainbat herritan.

Euskal Merkataritzaren XXI. Topaketa / 2019-6-6

Euskal Merkataritzaren XXI. Topaketa / 2019-6-6

'Magia komertziala. Nola sortu gure salmentak handitzeko ideak' topaketa / 2019-12-18

'Bezeroari arreta ematak aro digitalean duen garrantzia' jardunaldia / 2019-12-12

Sustapen Sektoriala

Bestalde, Eusko Ganberen barruan, Cámarabilbao-k Eusko Jaurlaritzaren **2019ko Euskal Merkataritzako eta Turismoko Sarien** kudeaketan eta zabalkundean parte hartu zuen, eta epaimahaiko kide ere izan zen.

Irudi Pertsonaleko sektorean, aurrera jarraitu dugu Bizkaiko ile-apainketako edota estetikako profesionalen kolektiboari eta zerbitzu horien erabiltzaileei **Bizkaiko Irudi Pertsonaleko Arau Profesionalaren** berri ematen eta arau hori ezartzen. Lan horretarako, Foru Aldundiaren eta BIPE, IPB sektoreko ordezkaritza elkarteen laguntza jaso genuen. Zehazki, ekintza hauek egin ziren:

Arau honen araberako ziurtagiria jaso duten enpresak baloratzeko eta sustatzeko VII. Topaketa (urriak 21)

Sektoreko profesionalen Arau Profesionala hedatzeko bi jardunaldi Balmasedan (iraila) eta Santurtzin (urria)

Bizkaiko hamalau ile-apainketa eta estetika establezimenduk ziurtagiriak jaso zituzten (maiatzak 6). Araua presente dago Zornotzan, Arrigorriagan, Astrabudua-Erandion, Barakaldon, Basaurin, Bilbon, Derion, Durangon, Ermuan, Galdakaon, Gernika-Lumon, Getxon, Igorren, Leioan, Lekeition, Lemoan, Mungian, Portugaleten, Sestaon, Sondikan eta Urdulizen.

Irudi Pertsonaleko Arau Profesionalaren ziurtagiriak ematea / 2019-5-6

Irudi Pertsonaleko Arau Profesionalaren bidez ziurtatutako enpresen VII. Topaketa / 2019-9-21

Komunikazioa

Komunikazioak informazio-iturri gisa jarduten du, eta erabakiak hartzen eta erakundea gizarteratzen laguntzen du. Horrela beraz, hedabideekin eta erakundeekin dauzkagun harremanak beharrezkoak eta funtsezkoak dira Ganberaren estrategian. Gainera, aukera paregabea dira markari indarra emateko eta gure jarduerak ezagutzera emateko.

Barne komunikazioa

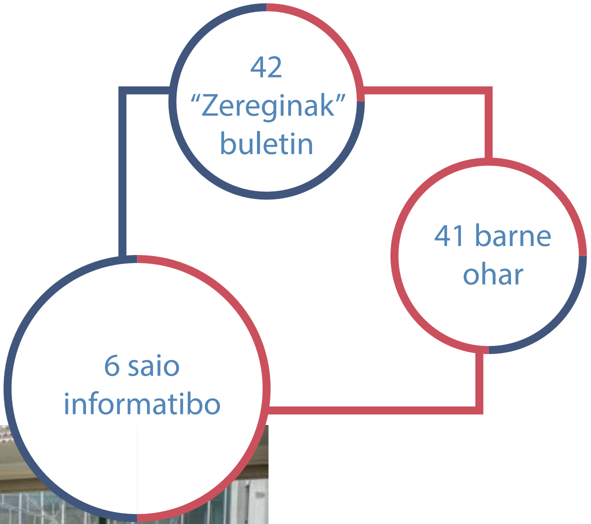

Familia Enpresen Foroaren Topaketa, Bilbon / 2019-12-4

Bilboko Ganberako presidentearekin elkarrizketa Herri Irratian / 2019-10-24

Bizkaiko egoera eta enpresa perspektibak 2019-2020 / 2019-7-17

Ekitaldi korporatiboak

87 | **5.349**
parte-hartzaile

Bilboko kontsul berrien aldarrikapena / 2019-6-21

BEC-eko 15. urteurrena / 2019-10-1

Prentsa Kabinetea

prentsa-oharretan

3.579

bisita webeko

67 Prentsa-oharrak

3 Iritzi-artikuluak

110 Informazio eskaerak

Prentsaurrekoak **8**

Elkarrizketak **30**

Albiste-txostenak **841**

Ganberako Ostiralak - Alba Urresola,
LEAko presidentea / 2019-11-29

Ganberako Ostiralak - Ignacio Etxebarria,
EPSV-ko presidentea / 2019-9-27

2019ko Bizkaiko Erakusleiho Lehiaketa

Lehiaketari buruzko webguneak 1.034 bisita erregistratu zituen 2019ko azaroaren 1etik 2020ko urtarrilaren 31ra. Bestalde, lehiaketaren XXXVI. edizioari buruzko prentsaurrekoek 239 bisita izan zituzten urtarrilera arte. Sare sozialetan. Twitter: 8 txio, 5 BT, 52 “Atsegin dut” eta 4.728 bisita. Facebook: 4 argitalpen, 340 “Elkarreragin – Atsegin dut” eta edukia ikusi duten 1.905 pertsona

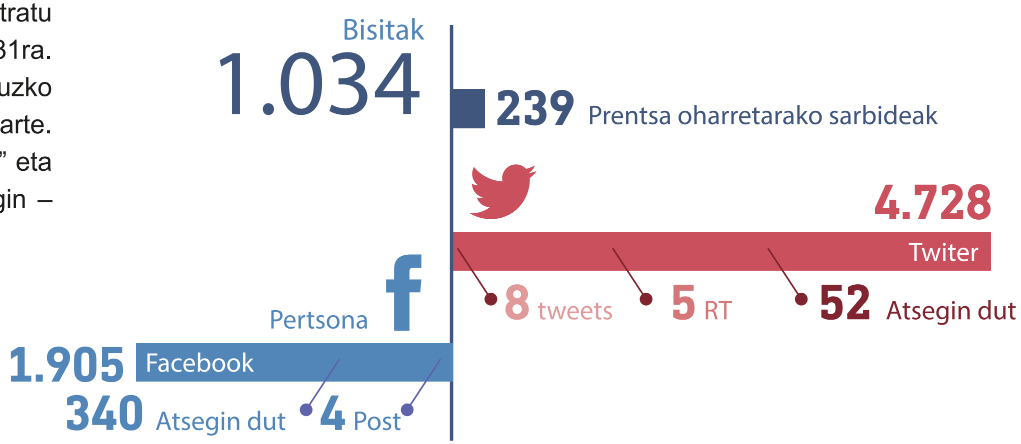

Bizkaiko Erakusleihoen Lehiaketaren Lehen Saria, Zallako 'Mascotas' / 2020-1-8

XXXVI. Bizkaiko Erakusleihoen Lehiaketaren Sariak / 2020-1-8

Azterlan Ekonomikoak

2019an Merkataritza Ganberako **Azterlan Ekonomikoen Zerbitzuak** Bizkaiko egoera ekonomikoari buruzko txostenak egin ditu. Txosten horietako datuen bidez posible dugu adierazleak egitea, egoera aztertzea eta informazio eguneratua eskuratzea ekonomia orokorraren bilakaerari buruz edota Bizkaiko aldagai garrantzitsuenei buruz, eta baita ere nazioarteko, Espainiako zein Euskadiko eta, bereziki, Bizkaiko jarduera ekonomikoaren testuinguruari buruz.

INDUSTRI ABAGUNEAREN INKESTA

- 6 inkestaldi
- 4.320 industria inkestatu
- 6 txosten

MERKATARITZA ABAGUNEAREN INKESTA

- 6 inkestaldi
- 900 saltoki inkestatu
- 6 txosten

BIZKAIKO ENPRESEN EGOERA EKONOMIKOARI BURUZKO INKESTA. 2019KO LEHEN SEIHILEKOA.

- 5.000 Sektore guztietako 5.000 enpresa inkestatu

EUROPAKO AZTERLAN EKONOMIKOA. BIZKAIKO 2019-2020KO PERSPEKTIBEN INKESTA

- 3.500 Sektore guztietako 3.500 enpresa inkestatu

HORTIK – BIZKAIKO KANPO-MERKATARITZA 2018

BERRIKUNTZA BIZKAIKO ENPRESA ESPORTATZAILEETAN 2019

521
enpresa esportatzaile inkestatu

BERRIKUNTZA BIZKAIKO FAMILI ENPRESAN 2019

951
famili enpresa kontsultatu

BIZKAIKO ENPRESEN PRESTAKUNTZA ETA KONTRATAZIO PREMIEI BURUZKO AZTERLANA

91
enpresa inkestatu

BIZKAIKO EKONOMIARI BURUZKO 2019. URTEKO LEHEN SEIHILEKOKO AZTERKETA ETA 2020RAKO PERSPEKTIBAK

BIZKAIKO EKONOMIARI BURUZKO 2019. URTEKO AZTERKETA ETA 2020RAKO PERSPEKTIBAK

ERRADIOGRAFIA EKONOMIKOA BIZKAIA 2019

09.

BPG-aren urtetik urterako hazkunde tasa

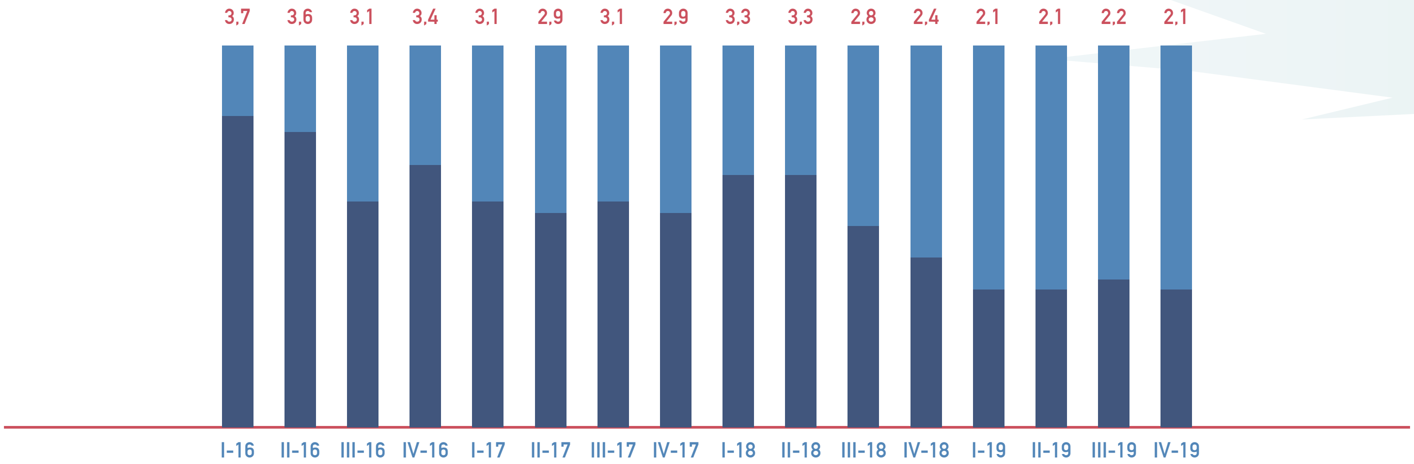

ZUZENDUTAKOA,
ONDOREETARAKO SASOIKOAK
ETA EGUTEGIA

Industriaren salmentak

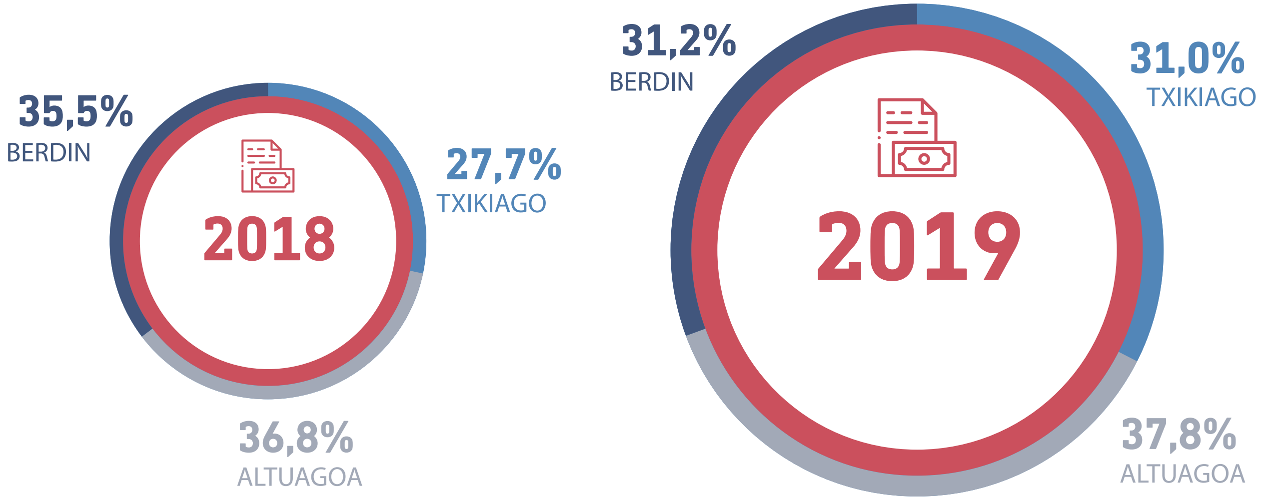

Merkataritzako salmentak

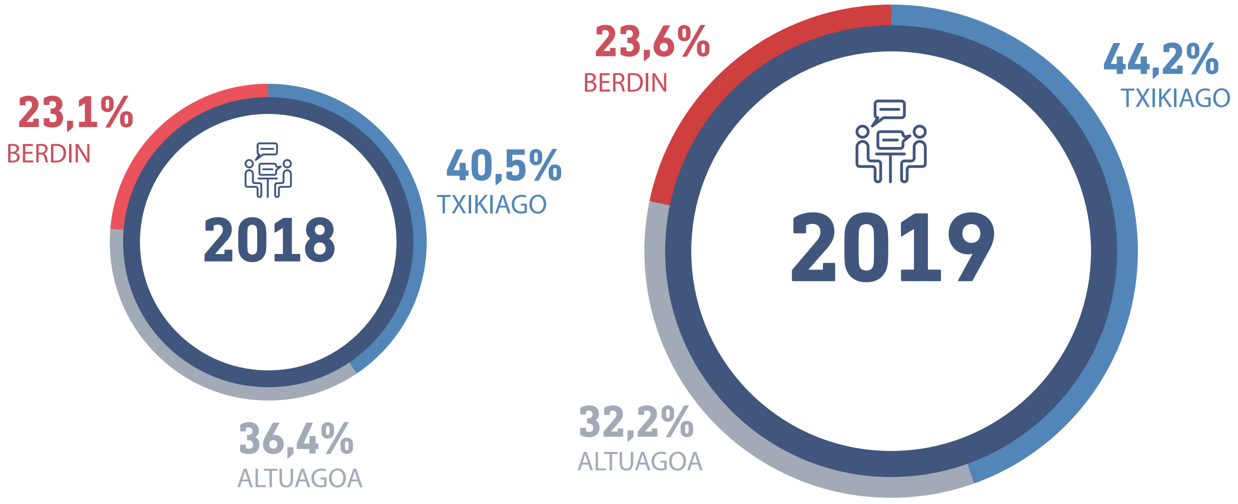

Etxebizitzaren salmenta Bizkaian

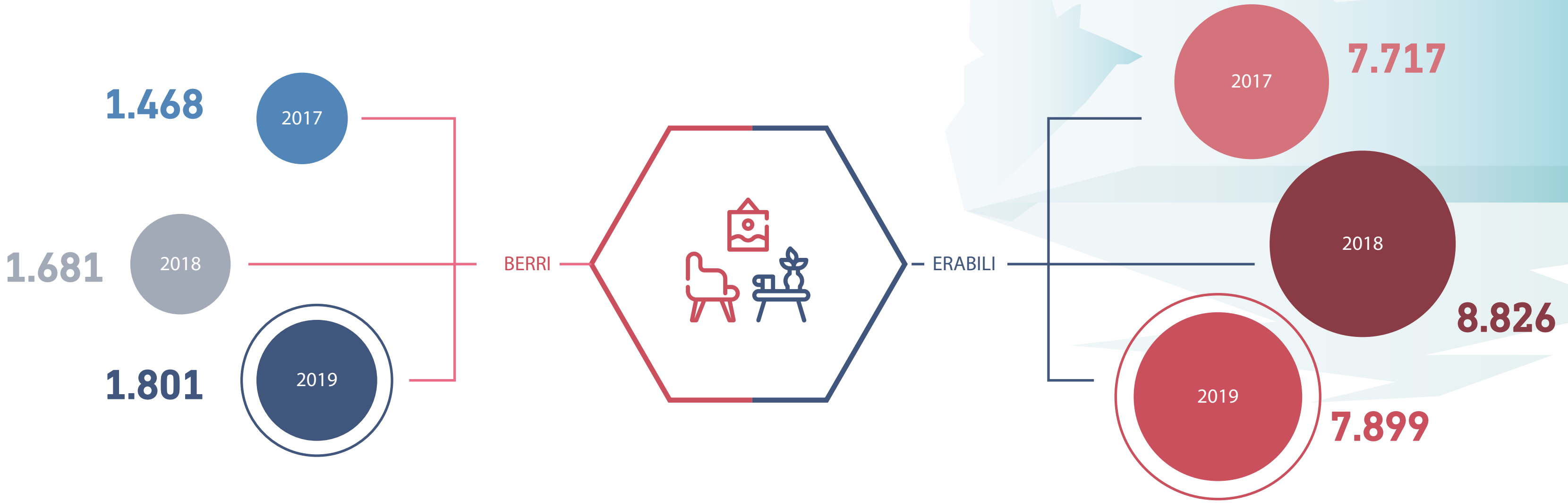

Enpresa-dinamismoa

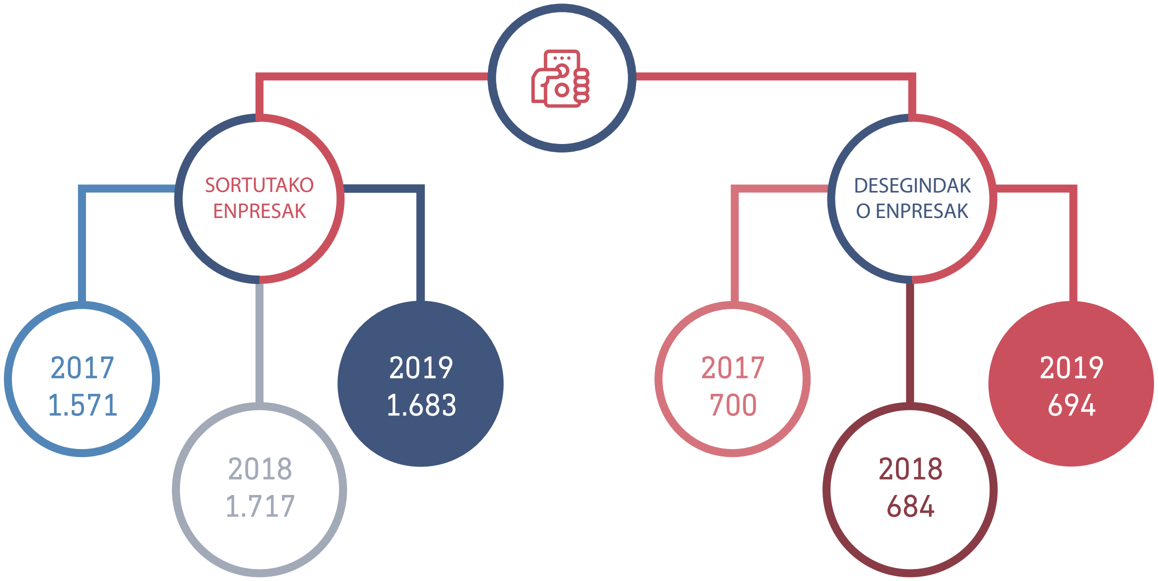

Langabezi tasa

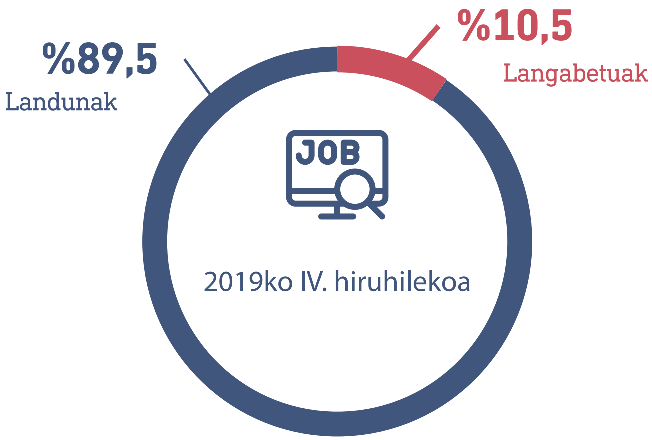

Kanpo merkataritza

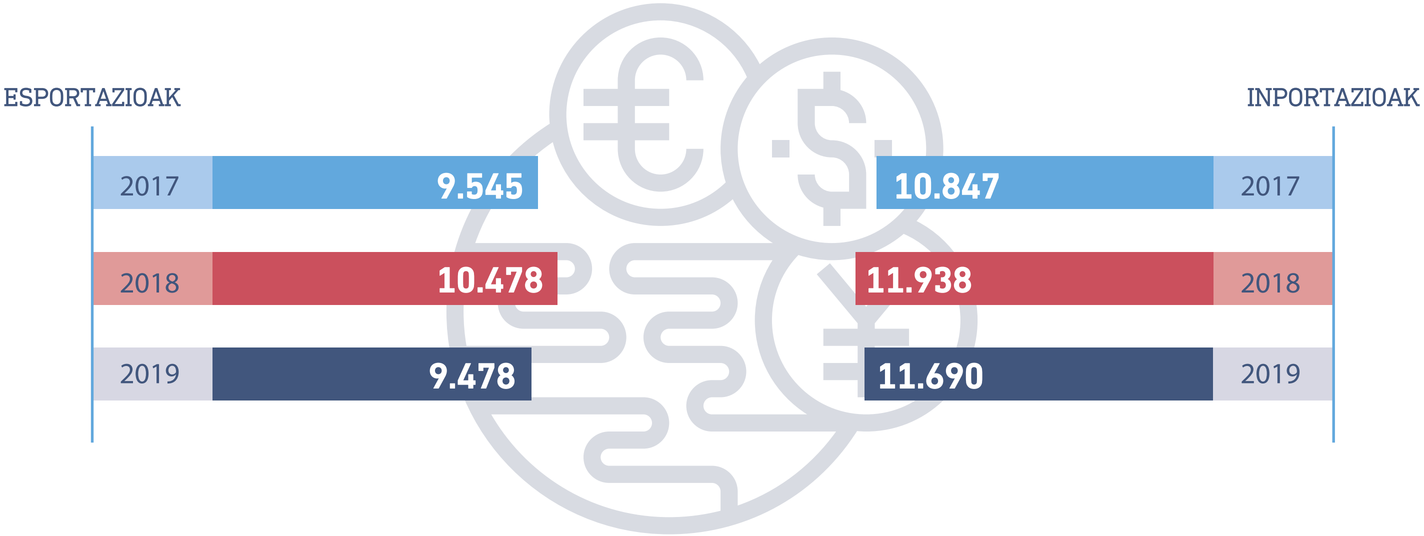

Bidaiari trafikoaren eboluzioa Bilbo-Loiuko aeroportuan

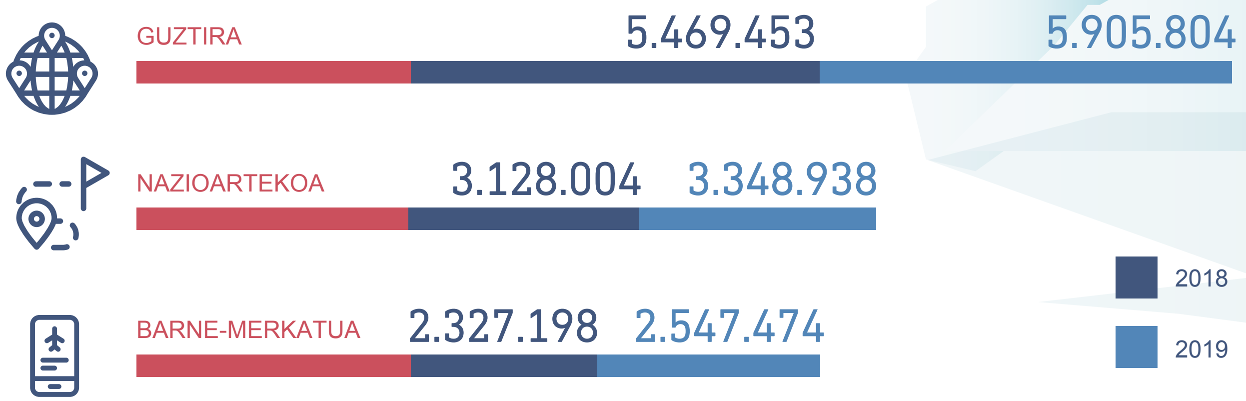

Bidaiarien etorrera

GUZTIZA

2018ko URTARRILA-ABENDUA
1.463.341

+ 54.750
+%3,7

2019ko URTARRILA-ABENDUA
1.518.091

NAZIONAL

2018ko URTARRILA-ABENDUA
865.589

+ 23.333
+%2,7

2019ko URTARRILA-ABENDUA
888.922

KANPOKO BIDAIARIAK

2018ko URTARRILA-ABENDUA
597.752

+ 31.417
+%5,2

2019ko URTARRILA-ABENDUA
629.169

Merkatugaien trafikoaren eboluzioa Bilboko Portuan

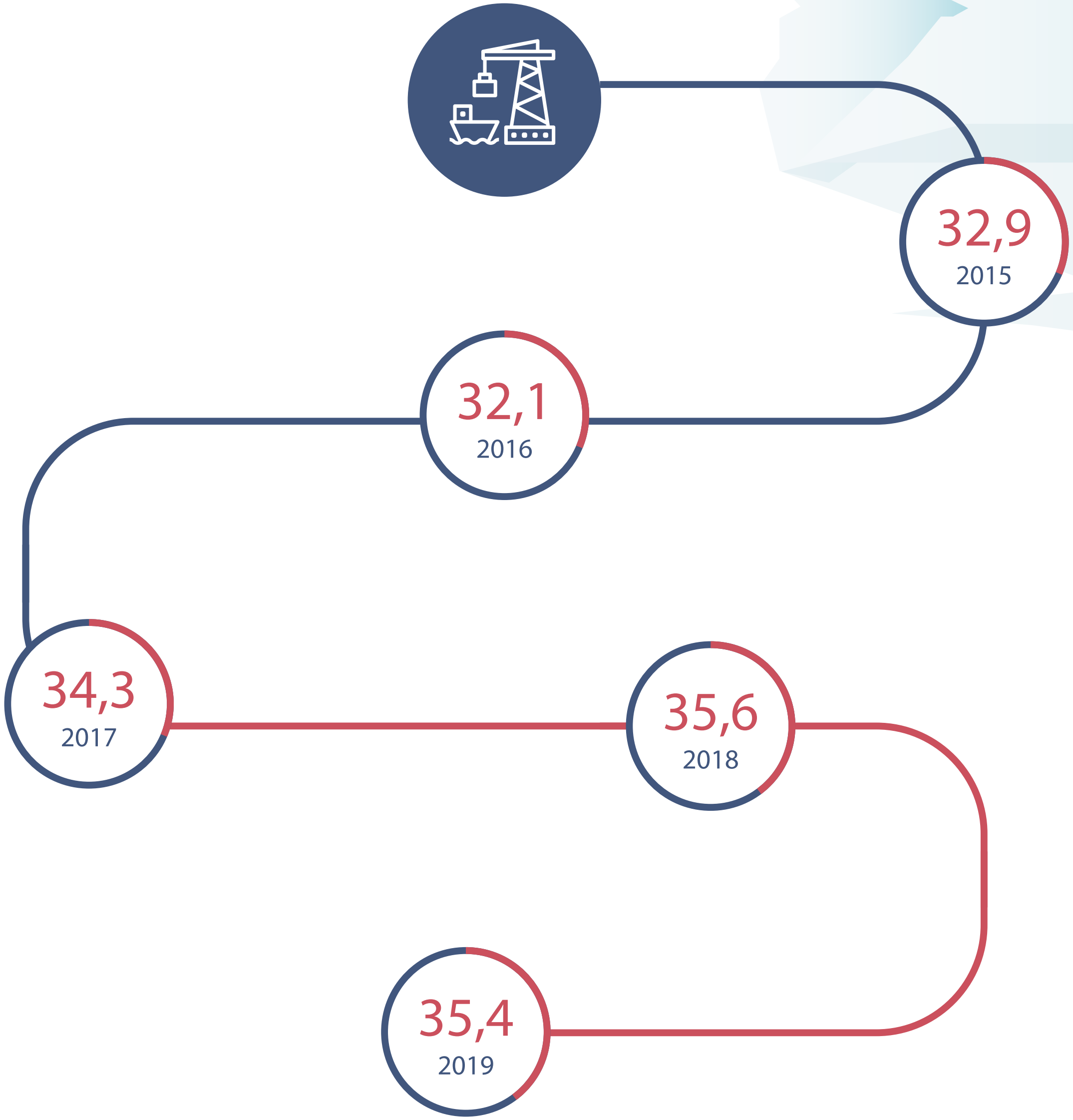

CÁMARABILBAO

Alameda Rekalde 50 - 48008 Bilbao
Tel. 94 470 65 00
www.camarabilbao.com

Euskadi 2006
AENOR Empresa Registrada ER-1306/2/01
IQNet Certified Quality System